

ਐਤਵਾਰ, 5 ਅਕਤੂਬਰ, 2025
20 ਅੰਸੂ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 557
ਬਿਕਰਮੀ 2082
ਜਿਲਦ/VOL. : 74
ਅੰਕ/NO. : 125

ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 5 OCTOBER, 2025

ਜਲੰਧਰ

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ	
ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ)	0181-5097305
ਗ੍ਰੈਪਿਉਟਰ ਰੂਮ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

You Tube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57 E-mail : nawanzamana@gmail.com www.nawanzamana.in ਸਫ਼ੇ : 8+6=14

ਤਾਕਾਈਚੀ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪੀ ਐੱਮ ਬਣੇਗੀ

ਟੋਕੀਓ : ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲਿਬਰਲ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਕੋਂਟਰੋਵਰਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸਾਨਾਏ ਤਾਕਾਈਚੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁਖੀ ਚੁਣ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਿਬਰਲ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 64 ਸਾਲਾ ਤਾਕਾਈਚੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੁੜ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿੰਗੋਰੂ ਇਸ਼ੀਬਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸੰਸਦ 'ਚ ਵੋਟਿੰਗ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਚੈੱਕ ਇੱਕ ਦਿਨ 'ਚ ਕਲੀਅਰ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਚੈੱਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਲੀਅਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਚਾਰ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਦਿਨ ਲਗਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਚੈੱਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕੋਟੀਨਿਊਸ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੈਂਕ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਣਦੇ ਪੈਸੇ ਰੱਖਣ, ਤਾਂ ਕਿ ਚੈੱਕ ਬਾਉਂਸ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਸ਼ੁਭਮਨ ਵਨ ਡੇ ਦਾ ਵੀ ਕਪਤਾਨ

ਮੁੰਬਈ : ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਖਿਲਾਫ 19 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮੈਚਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਲਈ ਵਨ ਡੇ ਟੀਮ ਦਾ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼ੁਭਮਨ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਕਪਤਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਪਤਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁੱਧ ਉਪ ਕਪਤਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਵਿਰਾਟ ਕੋਹਲੀ ਵੀ ਹੋਣਗੇ।

ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਹਾਰ

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ : ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਟੈਸਟ ਮੈਚ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪਾਰੀ ਤੋਂ 140 ਦੌੜਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰੀ ਵਿੱਚ 162 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰੀ ਪੰਜ ਵਿਕਟਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ 448 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਦੂਜੀ ਪਾਰੀ ਵਿੱਚ 146 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੋ ਗਈ।

ਮੋਦੀ ਸ਼ੋਅ ਸਟਾਪਰ : ਕੰਗਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੰਗਨਾ ਰਣੌਤ ਨੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ੋਅ ਸਟਾਪਰ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਟਾਈਲ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਦੇ ਮੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਰੱਖ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਸ਼ਨ ਈਵੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਟਾਈਲ ਹੈ।

ਹਮਾਸ ਬੰਦੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ, ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲਟਕਿਆ

ਟਰੰਪ ਦੇ ਵਰਜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਹਮਾਸ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟਰੰਪ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੇ 48 ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਤੇ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਛੱਡਣ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ 20-ਨੁਕਾਤੀ ਯੋਜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਮਾਸ ਆਗੂ ਮੁਸਾ ਅਬੂ ਮਰਜ਼ੂਕ

ਕੋਈਆਂ ਛੱਡਣਗੇ ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਗਾਜ਼ਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਗਾਜ਼ਾ ਤੋਂ ਫੌਜਾਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਹਮਾਸ ਗਾਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਫਲਸਤੀਨੀ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਗਠਨ ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੇ ਅਰਬ-ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਮਾਸ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇ।

ਹਮਾਸ ਦੇ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਮੈਂਬਰ ਮੁਸਾ ਅਬੂ ਮਰਜ਼ੂਕ ਨੇ 'ਅਲ ਜਜ਼ੀਰਾ' ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਹਥਿਆਰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਹਥਿਆਰ ਹੋਣਗੇ।'

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 1.55 ਕਰੋੜ ਦਾ ਚੈੱਕ ਭੇਟ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੋਂ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਰੀਗਲ ਪੰਜਾਬ ਫੰਡ' ਵਿੱਚ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਰਕਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ ਵੱਲੋਂ 1.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਚੀਫ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ, ਮਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਐੱਸ ਬੀ

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ ਆਵੀਸਰਜ ਐਸਸੀਏਸਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਰਕਲ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ ਸਟਾਫ ਐਸਸੀਏਸਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ ਆਵੀਸਰਜ ਐਸਸੀਏਸਨ ਅਤੇ ਐੱਸ ਬੀ ਆਈ ਸਟਾਫ ਐਸਸੀਏਸਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

71 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਔਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) : ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ਵ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 71 ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵੱਕਾਰੀ 'ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਡਲ, ਸ਼ਾਲ ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਔਸ ਹੋਰੀਟੇਜ ਸਟਰੀਟ (ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਾਰਗ) ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਣਗੇ।

ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਤਰੱਕੀ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ : ਮਾਨ

ਲਹਿਰਾ (ਸੰਗਰੂਰ)-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਿਆਸੀ ਚਿੰਤਾਂ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇੱਥੇ ਕਈ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਜੀ ਸੋਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਬੁਖਲਾਹਟ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬੇਦੂਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਨਜ਼ਰਾਂ ਗੱਡੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਹੁਸੀ ਹੋਈ ਹੈ, • ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਬਾਬਾ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ 'ਚ

ਮਹਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਇਕੋਤਰੀ ਸਮਾਗਮ

ਪ੍ਰਗਰਮ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

6 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ
ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਟਾਂਡਾ ਵਿਖੇ

ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਸਮਾਗਮ

101 ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਭੋਗ, ਸੰਪੂਰਨਤਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ 7 ਅਕਤੂਬਰ

ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਟਾਂਡਾ ਉਤਮੁਖ ਵਿਖੇ
ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
3.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਾਨਕ
ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਸਤਿਸੰਗ ਘਰ ਟਾਂਡਾ ਉਤਮੁਖ।
ਫੋਨ : 84270-72802, 98154-42634

ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਪਣਾਓ, ਪਰਾਲੀ ਨਾ ਜਲਾਓ

ਪਰਾਲੀ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

ਹੁਣ ਤੱਕ 1.59 ਲੱਖ ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ. ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਬਸਿਡੀ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਪਰਾਲੀ ਨਾ ਸਾੜਨ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਹੀ ਫਾਇਦੇ

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਸਮੇਂ, ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚਤ ਹੀ ਬੱਚਤ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਰਾਲੀ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਜੈ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਮਚੇ ਹੁੜਦੰਗ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ

ਬਟਾਲਾ (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ)- ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਜਲੰਧਰ ਰੋਡ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਜੀਵ ਮਹਾਜਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਕੱਤਰ ਅਜੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੱਤਰ ਜਤਿੰਦਰ ਸੇਠੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਜੈ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਉਸ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬੇਵਜਾ ਪਿੱਚ ਪੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ

ਡੇਰਹਿਵਾਲ ਦਰੋਗਾ 'ਚ ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਧਾਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)- ਪਿੰਡ ਡੇਰਹਿਵਾਲ ਦਰੋਗਾ ਵਿਖੇ ਭੂਮਾਤਿਕ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਗਰ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਦਾ

ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਆਯੋਜਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਸੀ ਧਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਰਚਿਤ ਗੀਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਖੂਬ ਮਨੋਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਮਾ ਸਮਾਂ ਕੀਲੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰਾਵਣ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਆਗੂ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬਿੱਟੂ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕਿੰਦਾ ਜੋਹਲ, ਕਮਲ ਘੋਸਟ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸੁਬੇਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਗੂ ਮਨਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੋਸਟ, ਗੋਲਡੀ ਜੋਹਲ, ਦਲਜਪ ਸਿੰਘ, ਬੱਬੂ ਜੋਹਲ, ਜਸ ਜੋਹਲ, ਬਾਬਾ ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ ਕਲਾਂ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਾਵਾਂ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨਾਟਕ ਕਲੱਬ ਨੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਨਾਟਕ ਕਲੱਬ ਨੇ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਤਿਲਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਮਲੀਲਾ 'ਚ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੂ ਪਾਠਾਣੀਆ, ਰਜੇਸ਼ ਮਨਹਾਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਰਪੰਚ ਭਾਕਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਜੇਸ਼ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ, ਨਿਤੀਤਾ ਕੁਮਾਰ, ਪਵਨ, ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ, ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੇ ਸਲਾਹੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਮਲੀਲਾ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ, ਪੰਚ, ਸਰਪੰਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ ਰਾਮਲੀਲਾ ਵਾਲੀ ਜਗਾ 'ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਪੱਕੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾੜਨ ਸਬੰਧੀ ਐੱਸਐੱਸਐੱਮ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ (ਜਸਦੇਵ ਮਾਨ)- ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਐੱਸਐੱਸਐੱਮ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤਹਿਸੀਲ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਲੱਧੀਨੰਗਲ, ਜਸਿਆਵਾਲੀ, ਮੁਹੀਦਕੋ, ਖੋਖਰ ਤੇ ਚਿਤੜਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ

ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਸਐੱਸਐੱਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਹਾਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾ ਲਗਾਓ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬੇਲਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੋਨ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪਹਾਨੀ ਦੀ ਅੱਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜੰਗਰ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨੌਡਲ ਅਤੇ ਕਲੱਸਟਰ ਵਿਚਾਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕਾਨੂੰਗੋ, ਲਖਵਿੰਦਰਪਾਲ ਪਟਵਾਰੀ, ਦੀਪਕ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ, ਸਾਥਕ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਹਰ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਮਦਾਨ ਦਾ ਨਿਊ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਡਰਾਮਾਟਿਕ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ

ਅਜਨਾਲਾ (ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ)- ਬਦੀ ਉਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੁਸ਼ਹਿਰਾ ਅਜਨਾਲਾ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਡਰਾਮਾਟਿਕ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਨਿਊ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਡਰਾਮਾਟਿਕ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਾਥੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਅਜਨਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮਾਣ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਮਦਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜੀਵ ਮਦਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਰੀਸ਼ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੰਦੀਪ ਕੋਸ਼ਲ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਹੀਰਾ ਕੁਮਾਰ, ਪੰਮਾ ਮਹਿਤਾ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਿਤ ਅਹਿਰ, ਅਜਨਾਲਾ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਬਲਕਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੂ, ਮੈਡਮ ਗੀਤਾ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਮਿਤਸਰ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮਦਦ

ਐਮਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ)- ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਮਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਨੇੜੇ ਆਏ ਹੜ੍ਹ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਲਈ 30 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਇਕ ਟੀਮ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਆਹਲੀ ਕਲਾਂ, ਆਹਲੀ ਖੁਦਦ ਅਤੇ ਨਾਲ

ਲੱਗਦੇ ਕੁਝ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਆਹਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉੱਚੇ (ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ), ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਲਗਭਗ 80 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੈਟਨਸ ਦੇ ਟੀਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਿੰਡ ਆਹਲੀ ਖੁਦਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਡੇਰਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਰੇਣੂ, ਬੀਬੀ ਹਰਦਾਸ ਕੌਰ (ਯੂ.ਕੇ.), ਯੋਗੇਸ਼ ਸੂਰੀ, ਤਿਲਕ ਰਾਜ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਰੰਮਨ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਟੀ, ਤਜਿੰਦਰ ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਲੱਖਵਾਲ ਤੇ ਮਾਛੀਵਾਲਾ 'ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੇਟ

ਚੜ੍ਹੇ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਚੇਤਨਪੁਰਾ (ਸੁਖਵੰਤ ਚੇਤਨਪੁਰੀ)- ਕਿਸਾਨ ਖਾਲਸਾ ਫੂਡ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਬੀਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲੱਖਵਾਲ ਦੇ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦੋ ਕਮਰੇ,

ਰਸੋਈ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਲੱਕੜੀਆਂ ਸਾਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਬੀਜਣ ਲਈ ਬੀਜ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਮਾਛੀਵਾਲਾ 'ਚ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਬਰਾਬਾਂ ਦੌਰਾਨ ਘਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਮੀਟਿੰਗ ਟਨ ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਦੀ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਫ਼ਵੇਦ ਸੱਜਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਬਲ ਸਿੰਘ ਅਵਾਨ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਬਾਦੀ ਅਮਰਪੁਰਾ, ਗੋਲਡੀ, ਮਨਵੀਰ, ਗੋਰਾ ਸੱਸੜ, ਸੁਖਜੀਤ ਕੰਟ ਮੱਲਵੀ ਅਤੇ ਮੱਨਾ ਬੇਬਾ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖ਼ੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਡੀ ਅਡਸਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖ਼ਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ

ਐਮਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿਖੇ ਡਿਵਨਿਟੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਉਕਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਮੌਕੇ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਤੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਰਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਨਵਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਿੰ. ਡਾ. ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਮੀਨਾਰ 'ਚ ਸ: ਬਲਜੀਤ

ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ/ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਾਰਚ ਅੱਜ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਧਾਰੀਵਾਲ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)- ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਥੇ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ/ਬਾਰਸ਼ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ

ਬਹਿਰਾਮਪੁਰ ਇਲਾਕੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਟਾਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਪੇਂਡਰੀ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਕੰਟ ਟੋਬਰ ਮੱਲ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੁਕਤੀ ਸੰਗਠਾਂ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਸੋਹਲ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਆਦਿ ਆਗੂ

ਯੂਥ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਝਬਾਲ ਰੈਲੀ 'ਚ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ

ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ/ਖਾਲਜ਼ਾ (ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਣ/ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਣ)- ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਐਲਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕਸਬਾ ਝਬਾਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਖੇਮਕਰਨ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਹਲਕਾ ਖੇਮਕਰਨ ਤੋਂ ਯੂਥ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝਬਾਲ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਕੱਠ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਸੁੱਖ ਨੇ

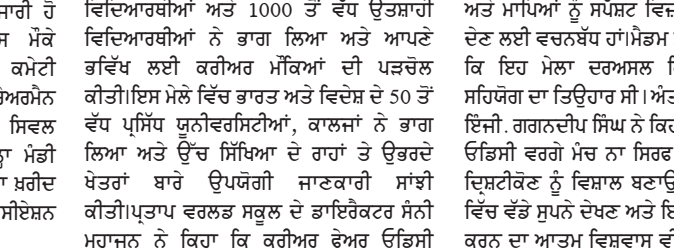
ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਡੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਐਮਿਤਸਰ (ਨਰਿੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਮੰਸਮ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਇਓ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਨਾਲਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਬੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਂਹ ਦੌਰਾਨ ਡੀਮਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਕਾਰਨ ਰਾਵੀ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਉਤਾਰ ਚੜ੍ਹਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਲਗਲ ਰਾਵੀ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰੀਕ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਡੀਮਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਧਾਇਕ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਤੇ ਘੁਸ਼ ਪਾਕ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਣ।

ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ ਪਠਾਨਕੋਟ 'ਚ ਕਰੀਅਰ ਫੇਅਰ ਓਰੀਜੀ-2025 ਦਾ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਕਰੀਅਰ ਫੇਅਰ ਓਰੀਜੀ-2025 ਦਾ ਸਫਲ ਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਖੇਤਰ ਦੇ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਰੀਅਰ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਉਭਰਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੋਨੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੀਅਰ ਫੇਅਰ ਓਰੀਜੀ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਰੀਅਰ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਉਭਰਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੋਨੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੀਅਰ ਫੇਅਰ ਓਰੀਜੀ

ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸੱਟ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ ਪਰਨੇ

ਨੂਰਮਿਲ (ਬਾਲ ਬਿੰਦਰ ਬਾਲੀ)- ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂਰਮਿਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਗਾਂ ਤੇ ਹੇਲਥਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਣ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਤਕ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਧਰਨਾ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸਲਾਮ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਗਾਂ ਤੇ ਹੇਲਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੂਧਾ ਜਿਹਾ ਮਾਣ ਭੇਟਾ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 4500/ਹੇਲਥ ਨੂੰ 2250/ਹੇਲਥ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ 28 ਲੱਖ ਅੰਗਣਵਾੜੀਆਂ ਮਾਰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਗਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ/ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਾਰਚ ਅੱਜ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਧਾਰੀਵਾਲ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)- ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਥੇ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ/ਬਾਰਸ਼ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ

ਬਹਿਰਾਮਪੁਰ ਇਲਾਕੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਟਾਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਪੇਂਡਰੀ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਕੰਟ ਟੋਬਰ ਮੱਲ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੁਕਤੀ ਸੰਗਠਾਂ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਸੋਹਲ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਆਦਿ ਆਗੂ

ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਵਿਖੇ ਚੌਥਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 12 ਨੂੰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਜੇ. ਐੱਫ. ਸੀ. ਕਲੱਬ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਚੌਥਾ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਵਰ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਚ 12 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਆਰੰਭ ਹੋ ਕੇ ਦੋਹਰਾ ਸਮਾਂ ਤੱਕ ਚਲੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਜਿੰਦੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਜਮਈ ਪ੍ਰਾਨਪਣੀ ਸਾਥਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਆਰੁਣਾ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਰਾਜ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸੁਰਜ ਨਵੀਅਰ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਸਪੁੱਤਰ ਦੀਪਕ ਨਵੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿਖਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਐਂਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਸਾਜੀ, ਰਾਹੀਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਮ ਗਿਅਨੀ ਬਾਬਾ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ, ਬਾਬਾ ਲਾਡੋ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਹੋ ਕੇ ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਜ ਨਵੀਅਰ ਨੂੰ ਨਮ ਅੱਧਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ

ਹਾਵਰਡ ਲੇਨ ਸਕੂਲ ਠੱਠਾ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਲੱਗਾ ਦੋ ਦਿਨਾ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਜਸਮੇਲ ਸਿੰਘ ਡੋਅਗੇਵਾਲਾ ਨੇ ਚੋਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਜਤਾਈ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੌਗਗੜ੍ਹ)-ਆਗਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਜਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਐੱਸ ਸੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਮੇਲ ਸਿੰਘ ਡੋਅਗੇਵਾਲਾ ਸਾਬਕਾ ਐੱਮ ਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੰਡੌਲ, ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੋਅਗੇਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੇਰਤ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਣਖੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਐੱਮ ਸੀ ਬਣੇ ਤੇ ਫ਼ਤਹਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਨਨਾਲਾ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾਇਆ, ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਡੋਅਗੇਵਾਲਾ ਨੇ ਹੁਲਕੇ ਦੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਸਹਿਗੰਦੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਣੀ ਕੌਰ ਐੱਮ ਸੀ ਬਨਨਾਲਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਬਨਨਾਲਾ, ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਮਹਿਦਰ ਕੌਰ ਗੁਮੀਦੀ, ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਰਾਣੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਣੀ ਬਨਨਾਲਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਗੁਰਿੰਦ੍ਰ ਮੁਖਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਅਲੌਗਕੋਟਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ)-ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਰਿੰਦ੍ਰ ਮੁਖਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਮੁਖਾਬਲਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀ.ਏ. ਐੱਲ. ਐੱਲ. ਬੀ. ਭਾਗ-3 ਮੁਖਾਬਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਖਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਤਿਆ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਵਾ, ਕੇਸ਼ਵ ਤੇ ਮਹਿਕ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇੱਕ ਕਰੀਬੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਨੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਹਿਮਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗਰਗ ਨੇ ਸਾਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿਥਾ ਕੰਠ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਅਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਫਲ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਆਕਾਸ਼ਿਕ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

‘ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ ਹੈ’ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿਖੇ ਸਮਾਰੋਹ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਹਿਦਫਾਲ, ਪੁਸ਼ਾਂ)-‘ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ ਹੈ’ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਜਤ ਗੋਪਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸਵੱਛਤਾ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਵਧਾਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਸਡੀਓ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਬੀਅਰਸੀ ਸੁਖਪਾਲ, ਮਨੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਵਿਦੇਹ ਕੁਮਾਰ, ਮੋਹਤ, ਅਮਿਤਪਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਨੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜ਼ੀਤ ਕੁਮਾਰ)-ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਪ ਕੋਬੇਜ ਗੋਲਡੀ ਅਤੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ. ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ ਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾ ਨੂੰ ਖੱਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਲਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਰਕਮ 48 ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਫਸਲ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ ਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਬਣੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀਮਈ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਸੇਵਕ ਕੁਮਾਰ, ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇਵਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਰਾੜ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ

ਪਾਤੜਾਂ (ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਬਟਵਾਲਾ)-ਝੋਨੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਰਾੜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦਾ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਇਸਗਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਕੜ ਨਹੀਂ ਨਾ ਆਵੇ ਤੇ ਪਿਆਨ ਵੱਲੋਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਪਾਤੜਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਘੰਗਾ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤੜਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਬੇਮੌਸੀ ਪਈ ਭਾਰੀ ਬਰਾੜ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਕਤ ਪੱਕੜ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਰਾੜ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਕਣ ਉਪਰੰਤ ਸੂਬਾ ਦੇ ਹੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਜੰਡੇਸ਼ਨ ਘੰਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿਨਨ ਲਾਲ ਕਵਾਨੂੰ, ਆਪ ਆਗੂ ਪ੍ਰੀਤ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਦੁਸਹਿਰੇ ਮੌਕੇ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ (ਦਰਬਨ ਜਿਲਦਾ)-ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ ਲਹਿਰ ਮੁਹੰਬਤ ਦੀ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਲੀ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਆਪ’ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭਖਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਦੁਸਹਿਰੇ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਕਰੀਅਰ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ, 2004 ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨਿਯਮ 1972 ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੁਰ ਸ਼ਾਹਲ ਪਲਾਟ ਰੋਡ ਦੇ ਵਾਇਰ ਤੇ ਸਟੇਟੀ ਸੇਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਭੱਤਾ 60% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 100% ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਲਹਿਰ ਮੁਹੰਬਤ ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਵੱਖਲੇ 9 ਕੁਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਾਇਰ ਤੇ ਸਟੇਟੀ ਸੇਲ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। 17/07/2020 ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਪੈਸਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 8 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਡਿਟਾਇਨਮੈਂਟ ਹੇਠ ਕਰਕੇ ਸੇਵੇਂ ਪੈਨਾ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਖਾਲੀ ਪੈਨਾ ਖਾਲੀ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਾ 2005 ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਵਰਕਚਾਰਜ ਕਾਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਗੂਲਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਛੇਵਾਂ ਪੈਸਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਤਰਕੀਬ ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਆਏ ਟੀ. ਜੀ.-2/ਜੇ.ਪੀ.ਏ. ਟੀ. ਜੀ. ਦਾ ਸਕੇਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ. ਟੀ. ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਕੇਲ 1926/60 - ਦੇਣ, ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰਸਤਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੰਬੰਧੀ ਤੇ ਬਰਮਲ ਪਲਾਟ 'ਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਰੋਨ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਬੋਬੀ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਬਾਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਪਾਰਲਮੈਂਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਮ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ/ਹੈਲਪਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਮੰਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ/ਹੈਲਪਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੰਗਾ ਦੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਮੰਗਾ, ਡਿਰੈਕਟ ਕੌਰ ਟੁੱਕੇ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ/ਹੈਲਪਰ ਲੇਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਣਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਜ਼ਬੋਬੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਪੈਨਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦਵਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਾਪਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀ ਨਸਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੋਟ ਮੈਨੀਸਟੇਰ ਅਨਸਾਰ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਹੈਲਪਰ ਦਾ ਮਾਣਭੱਤਾ ਦਰਜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਓ. ਟੀ. ਪੀ. ਤੇ ਈ.ਕੇ. ਟੀ. ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਮੱਥਾਇਲ ਫੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ

ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਨ ਗੀਚਰਨ ਕਰਾਉਣ ਲਈ 500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਹੈਲਪਰਾਂ ਦੇ ਰੁਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਵਲੋਂ ਬਾਬਰੂਮ ਸਟੋਰ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਵਰਨੀਚਰ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਾਰਟ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਓ. ਟੀ. ਪੀ. ਤੇ ਈ.ਕੇ. ਟੀ. ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਮੱਥਾਇਲ ਫੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ

ਕੋਟਰ ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ 'ਚ ਵਾਧਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ : ਸੋਧ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਲਕਲੀ ਮਾਛੀਕੋ)-ਕੋਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਧ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਟਰ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਤਿੱਤੋਂ ਦਾ ਆਮਨ ਆਮਨਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ 'ਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦੀ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਵਾਅਦੇ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾ-ਤੁਹਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਘੁਮਣ ‘ਆਪ’ ਦੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ

ਸਨੌਰ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਾ)-ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਲਾਕ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦਾ ਪੰਨਵਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਸਨੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਘੁਮਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਤੇ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਹਭਾਣਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਨਵਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਦਿਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਖਰਾ ਉਤਰਾਂਗਾ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਹਸਨਪੁਰ ਪੁੰਗਤਾ ਵਿਖੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੌਥਾ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸ਼ਾਨ-ਸ਼ੌਕਤ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ

ਪੂਰੀ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਰਗ, ਬਿਨੀ ਗਰਗ, ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੱਗੂ)-ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਏ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਪੂਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੌਥਾ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸ਼ਾਨ-ਸ਼ੌਕਤ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਇਆ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਖਾਸ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਸ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਘੁੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਕਫ਼ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਅਨਵਰ ਭੁੱਜੜ, ਪੰਜਾਬ ਫੁੱਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਂਦਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਵੱਲੋਂ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਹਰਮਿਸਰਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ 31 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਐੱਸ ਡੀ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਸਾਡੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਰੇ ਗਏ ਇਸ ਖੇਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਾਪਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੁਖਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਈਦੀਨ ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਘਰਾਚੋਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ। ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਫੀਆਂ ਤੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਕਾਕਾ ਬਰਾੜ ਨੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਹਿਦਫਾਲ, ਪੁਸ਼ਾਂ)-‘ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ ਹੈ’ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਜਤ ਗੋਪਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸਵੱਛਤਾ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਵਧਾਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਸਡੀਓ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਬੀਅਰਸੀ ਸੁਖਪਾਲ, ਮਨੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਵਿਦੇਹ ਕੁਮਾਰ, ਮੋਹਤ, ਅਮਿਤਪਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਭੇਟ

ਮਾਛੀਵਾਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਬੋਲੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਗਦੀਪ ਰਾਏ)-ਗਰਾਹਤ ਵੇਲੇ ਇਟਰਨੇਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਭੰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਡਾ. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ‘ਰੋਗਲਾ ਪੰਜਾਬ’ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ. ਸਮਰਲਾ ਰਜਨੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ. ਸਮਰਲਾ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਬੋਬੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤੜੇ ਤੇ ਸੱਜਣਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀੜਤ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੇਜਰ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਿਹਤ ਬਲਾਕ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਪੰਜਗਰਾਈਆਂ ਅਧੀਨ ਫੰਗਿੰਗ ਕਰਵਾਈ

ਸਿਵਲ ਸੋਸਾਇ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਡਾ. ਸੰਜੇ ਗੋਲਿਦ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਐਪੀਡੀਮੀਓਲੋਜਿਸਟ ਡਾ. ਮੁਨੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਇ. ਪੀ. ਐੱਚ. ਸੀ. ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਪੰਜਗਰਾਈਆਂ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਡਿਓਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿਹਤ ਬਲਾਕ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਪੰਜਗਰਾਈਆਂ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਫੰਗਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੁਲਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਲਬਾਗ਼ ਹੇਠ ਤੇ ਬਲਾਕ ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਸ਼ੀਟਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫੰਗਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਡੇਂਗੂ, ਮਲੇਰੀਆ ਤੇ ਚਿਕਨਗੁਣੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਂਗੂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਥਾ-ਸਥਾਈ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੱਛਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕਰਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ, ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਜੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦਰਦ, ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਰੋਸ, ਆਂਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਰਦ, ਨੱਕ ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਆਉਣਾ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡੇਂਗੂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਇਲਾਜ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਮੇਰ ਸਿੰਘ ਮੁਹੰਮਦ (ਮੀ), ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਹੰਮਦ (ਮੀ), ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਾਟਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡੀ ਏ ਵੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਥਲੈਟਿਕਸ 'ਚ ਬਣਾਇਆ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਸਥਾਨ

ਜਗਦੀਪ (ਅਮਿਤ ਖੱਲਾ)-ਡੀ ਏ ਵੀ. ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜਗਦੀਪ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੇਦ ਵਤ ਪਲਾਹ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੀ ਏ ਵੀ. ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਕਲੱਸਟਰ ਲੈਵਲ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੇ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀ ਏ ਵੀ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜਗਦੀਪ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਨਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਤਰ-19 ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ (ਸਪ੍ਰਿੰਟ) ਤੇ ਡਿਸਕਸ 'ਚ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧੀ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ/ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਾਰਚ

[illegible]

ਮੱਲਾਂਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੱਸ ਵਿੱਚ ਥਾਣਾ ਮੱਲਾਂਵਾਲਾ ਪੁਲਸ ਨੇ 4 ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 3 ਮੱਲਾਂਵਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 23 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰੀਬ 4 ਵਜੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਣ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 3 ਮੱਲਾਂਵਾਲਾ, ਬਿੱਟੂ ਪੁੱਤਰ ਬਗੀਚਾ ਵਾਸੀ ਮਾਹਲੇ ਵਾਲਾ ਥਾਣਾ ਮਧੂ ਦੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਰੋਡੂ ਟੀਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਉਦਾਤ ਦੌਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਪਾਸਲਾ ਵਿਖੇ ਪਹਾਨੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਬੰਧੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਗੁਰਾਇਆ (ਬਿਦਰ ਸੁਮਨ)- ਸੀ ਆਰ ਐਮ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ ਰੁਕਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਾਸਲਾ ਵਿਖੇ ਪਹਾਨੀ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਜਲੰਧਰ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ

ਦਿਹਨਾ ਦੇਵੇ ਟ੍ਰੇਕਟਰ ਅਤੇ ਬੋਲਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 2.5 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਲਰ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 100 ਏਕੜ ਤੱਕ ਦੀ ਪਹਾਨੀ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਲਾਕ ਰੁਕਾ ਕਲਾਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 4000 ਏਕੜ ਏਰੀਆ ਕਵਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਆਰ ਐਮ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਪਹਾਨੀ ਸਾਂਭਣ ਵਾਲੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਉੱਪਰ 50% ਤੋਂ 80

ਸਿੱਖ ਨੇ ਸ਼ਿਕਰਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਾਨੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਇਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਿੰਡ ਪਾਸਲਾ ਦੇ ਉਦਮੀ ਕਿਸਾਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਲਜੀਅਮ ਤੋਂ 210 ਹਾਸਪਾਥਰ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਅਤੇ 4 ਰੁਇਟਲ ਦੀ ਗੱਠ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੋਲਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

% ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਸਥਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪਹਾਨੀ ਨੂੰ ਅੰਗ ਨਾਲ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਨਾੜ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਹ ਕੇ ਪਰਤੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ।

ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ

ਬੋਰਾ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ)- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁੱਖ ਨਿਵਾਰਨ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਿੰਡ ਝਿਗੜਾਂ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਬੜੀ ਸ਼ਯਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੰਗੜ ਹੋਈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਕਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਹੋਈ। ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ, ਹਲਕਾ ਸੰਗਠਨ ਇੰਚਾਰਜ ਪਵਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਰਨਾਟਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਬੋਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਿਗੜਾ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਝਾੜੀ ਜਥਿਆਂ ਅਤੇ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਗੀਆਂ, ਚਾੜੀਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਹਰਬਜਨ ਮਾਨ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਲਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗ, ਜਰਮੀ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਲ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਪਾਇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਚਾਰ ਪਕੌੜੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅੱਤੁੰ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਿਗੜਾ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੀ)- ਨੌਕੀ ਦੀ ਬਦੀ ਉੱਤੇ ਜਿੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਤਿਉਹਾਰ ਦੁਸਹਿਰਾ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਣ, ਸਦਾਵਾਨਾ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਉੱਤੇ ਜਿੰਦ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੁਚੱਜੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸ.ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਕੋਵਿੰਟ ਮੰਤਰੀ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਪੰਥਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਮਾ ਭਰਮਾਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਸਵਾਲ ਕਲੋਨੀ ਗੰਗੂਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਦੁਸਹਿਰੇ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੰਨੇ, ਜਰਮੀ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਲ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਵਿੰਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਾਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਖੰਡ ਮੈਦਾਨ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਅਜੇ ਸਿੰਘ, ਦੀਪਕ ਸੋਨੀ ਮੀਡੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਸਰਪੰਚ ਪੰਮੂ ਸਰੋਤ, ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੀਰਤੀ ਕਪਲਾ ਤੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਾਹੇ ਸਰਪੰਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਅੱਜ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰੁਣ ਭੋਗਰਾ ਮਿੱਠੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਇੱਕਮੁਖੀ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਹੁ ਸ਼ਿ ਆਰ ਪੁ ਰ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਵਲ ਸੁਆਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਦੁਪਹਿਰ 12:30 ਵਜੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ।

ਡੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਫੇਜ਼-11 'ਚ 12 ਏਕੜ 'ਚ ਬਣੀ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ : ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਮੋਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਫੇਜ਼-11 ਵਿੱਚ 12 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਬਣੀ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਸਬਜ਼ੀ ਤੇ ਫਲ ਮੰਡੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਫ਼ਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬੇਕੁਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕਰਮ 6 ਫੀਸਦੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਮੌਜ ਕੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਫ਼ਾ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਹੇਟ ਉੱਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਣ ਨਾਲ ਇਸ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ

ਰ ਰਹੇ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੈ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਗਮਾਤਾ ਤੋਂ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਰ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਾ ਢੰਗ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਪੱਛਾ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪੱਛਾ ਨੂੰ ਮੁਖੀ ਬਲ ਮੰਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿਚ ਜਾਣ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਰਦਾਂਜੇਦੀ ਕਰੇਗੀ।

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਬਹਾਲੀ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗੈਰ-ਤਸੱਲੀ

ਮੋਹਾਲੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ 17 ਜੁਲਾਈ 2020 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਰਤੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਦੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਤਿਤਾ ਲਈ ਕੋਸ਼ਾਂ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਕੋਸ਼ ਸੌਰਣ ਬਗੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੌਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਭਾਗੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਤੀਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਬਹਾਲੀ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਤੋਂ ਛੇਵੇਂ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਵੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੇਤ ਨਵੇਂ ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸਾਂਝੇ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਪੱਤਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਲਵਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਧਰਨੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ ਸੱਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ੋਰ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ

ਨੌਸ ਹੱਲ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਿਲਾਵ ਤਿੱਖੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਉਲੀਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਂਝੇ ਫਰੰਟ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਬਲਿੰਦਰ ਕੋਬਿੰਦਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਅੰਕਿਤ ਵਰਮਾ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਮਿਤ ਕੋਬਿੰਦਰ, ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ, ਦੀਪਕ ਪਾਲੀਵਾਲ ਆਦਿ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਫ਼ਰੰਟ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਤਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚਲਾਕੀ ਨੂੰ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੋਸ਼ ਜਿਲ੍ਹੇ ਡਿਸਪੈਂਚ ਆਫ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਤਨਖਾਹ ਰਵਿਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰੰਟ ਹਰਗਿਜ਼ ਹੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਫ਼ਰੰਟ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਵਿਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਸੰਬੰਧੀ ਛੇਵੇਂ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਹੋਰ ਸਪੱਤਿਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (ਦਿਵਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਕੀ, ਬੇਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਨੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਕ ਬਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੇ ਵਿਖੇ ਮਾਡਲ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਕੇਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। 1.13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਨੂੰ ਖਰੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰ ਉਸਾਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਵਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਨ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਨਾ ਵੇਰੀਫ਼ਿਡ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਮਿਸ਼ਨ, ਸੈਲੂਨ ਪੇਂਟਵਾ, ਚਿਕਿਤਸਾ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਖਰਤਾ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸ਼ੀਅਨ ਕੋਰਸਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਾਲ ਸਿਲਾਈ ਵਰਗੇ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਯਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਰਚ 2025 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ, 18,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਨੌਜ਼ ਦੀ ਲਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦੁਸਹਿਰਾ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਪ੍ਰਨੀ)- ਰੇਲ ਕੋਚ ਟੈਕਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਦੁਸਹਿਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੰਦਰਾਂ, ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣੇ ਪੁਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਮਣੀਏ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਭਰਾਇਗ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਤਭਾ ਦਾ ਜਾਦੂ ਛੱਡਿਆ। ਗਮਣੀਏ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਬੁਰਾਏ 'ਤੇ ਅਵਾਏ ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਸਹਿਰਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਬੁਰਾਏ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਰਿਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਚਾਹੀਦੇ ਤੇ ਸੁਹੱਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਨਿਆਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਧਾਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨਿਰਭਾ ਕੌਰ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਸਹਿਰੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

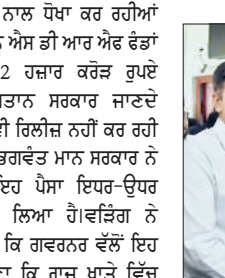
‘ਵੋਟ ਚੋਰ ਗੱਦੀ ਫ਼ੌੜ’ ਦਸਤਖਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਤਹਿਤ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੀ) ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਸਾਬਕਾ ਸਪੀਕਰ ਰਾਣਾ ਕੇ ਪੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਨਗਰੀ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟ ਚੋਰ ਗੱਦੀ ਫ਼ੌੜ ਦਸਤਖਤ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਤੇ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵੋਟਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬੁਤਾਂ ਸਮੇਤ ਗਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਪਰਵਾਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵੋਟ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਬੋਲਾ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਗਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੌਕੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲ ਪੰਮ ਸਿੰਘ ਬਾਸੋਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾਸ ਗੁਰਾਈ, ਗੁਲਦੇਵੇ ਜੋਸ਼ੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਰਤਨ ਚੰਦ ਨਾਨੇਵਾਲ, ਸਨੀਦਰ ਦਾਸ, ਸੁਲਯੁਕਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਿੰਦਰ, ਸਨੀਦਰ ਦਾਸ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਪਵਣ ਸੋਨੀ, ਚੰਪਰੀ ਪ੍ਰਧੂ ਲਾਲ ਲਖੇੜ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਲੰਗੀਪੁਰ, ਤੇਲੂ ਰਾਮ ਲਾਲਪੁਰ, ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਸੈਣੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬੈਂਸ, ਪ੍ਰੇਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਡਾ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਡਲ, ਅੰਮਨਾ ਬਡਮਾ, ਡਾ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਜਗਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਾਲੀ ਸ਼ਾਹ ਕੇ ਅਤੇ ਪੰਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰ ਤੇ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (ਦਿਵਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਕੀ, ਬੇਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਨੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਕ ਬਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੇ ਵਿਖੇ ਮਾਡਲ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਕੇਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। 1.13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਨੂੰ ਖਰੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (ਦਿਵਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਕੀ, ਬੇਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਨੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਕ ਬਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੇ ਵਿਖੇ ਮਾਡਲ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਕੇਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। 1.13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਨੂੰ ਖਰੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (ਦਿਵਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਕੀ, ਬੇਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਨੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਕ ਬਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੇ ਵਿਖੇ ਮਾਡਲ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਕੇਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। 1.13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਆ ਨੂੰ ਖਰੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਵਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਅੱਜ

ਮਹਿਤਪੁਰ (ਰਾਜਾ)- ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ (ਮੇਂਦਰ) ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਖੁਰਮਪੁਰ (ਮਹਿਤਪੁਰ) ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀਕਰਤਾ

ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗਮਣਿਣ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਹੁਸੈਨਪੁਰ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਗੁਰਦਿਣ ਕਰਨਗੇ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅੱਤੁੰ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ, ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਰੀਵਾਲ, ਸੈਕਟਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਰੋਤਾ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਰੋਤਾ ਅਤੇ ਬਸੰਤਰ ਨਾਥ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਰੁਣ ਮੱਟੂ ਅਜੇ

ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 05 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਾਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾਥ ਰਹੀਮਪੁਰ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣਗੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ

ਮੱਟੂ, ਸਵਰਨ ਰਾਮ, ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਵਰਣੀ ਸੰਧੂ, ਅਮਨ ਕੁਮਾਰ ਮਾਸਰਹ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਨ, ਹਰਮਨ, ਸਿੰਦਰਪਾਲ, ਜੋਧਨ ਸਰੋਤਾ, ਸੱਤਾ, ਰਿੰਗੀ ਸਰੋਤਾ, ਬਿਨੈ ਮੱਟੂ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ, ਅਮਨ ਮੱਟੂ, ਵਿਭਾਜ ਸਿੰਧੂ, ਗਲਤ ਸਿੰਧੂ, ਵੱਡਾ ਗਿੱਲ, ਭਾਜੀ, ਅਜੀਤ ਸਰੋਤਾ, ਮੁੱਗ, ਸਨੀ ਸੰਬਰਦਾਸ, ਸਨੀ ਗਿੱਲ, ਮੱਟੂ, ਅੱਸ ਸਿੰਧੂ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮੇਰਹ ਸੰਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੀ)- ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਖੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮੇਰਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ

ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੀਆਂ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਊਟੀਅਰ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਕੋਵਿਡ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਮਾਣਮੱਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਿਲਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ BLESSED ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਧੀਰਜ ਕੁਮਾਰ
(Computer Faculty)
ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਸਿੰਘਪੁਰ ਫੇਟ, ਨਕੋਦਰ-1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ
(ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ)
ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਉਧੋਵਾਲ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ
(ਰਿਟਾਇਰਡ ਲੈਕਚਰਾਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੁਲਾਹੀ ਕਾਂ (ਜਲੰਧਰ)
ਸੰਪਰਕ: 94173-56160

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ
(ਇਕਨੋਮਿਕਸ ਲੈਕਚਰਾਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ, ਪਰਤਾਬਪੁਰ (ਫਿਰੋਜ਼)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Shri Manpreet Ram
(Principal)
Govt. Sr. Sec. Smart School Sangowal, Block Nakodar-1 (Jalandhar)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਮੈਟਰ ਹੋਡ ਟੀਚਰ (ਜੀ.ਟੀ.ਯੂ. ਆਰੂ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਾਲੋਕੀ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਰੋਲੀ'
(ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਮੁਹੱਮ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ
(ਐਸ.ਐਸ. ਡਿਪਟੀ, ਇੰਚਾਰਜ)
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ, ਮਾਲੋਵਾਲ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਦੀਪ ਲਾਲ
(ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਗੋਇੰਦਪੁਰ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ
(ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਾਂਗੀਵਾਲ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਪੰਜਾਬ)
ਸ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡੇਰੀ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ
ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਿੰਦੂ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਪੰਜਾਬ)
ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਕਾਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇਨਫੋਟੈਕ, ਪੰਜਾਬ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਿੰਦੂ (ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ)
ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੀਨੀ. ਆਰੂ ਆਪ
ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਬਜੀਤ ਪਿੰਡ ਚੁਲਾਹ
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਚੁਲਾਹ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਮੇਥਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ
ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ
ਸ. ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੂਰਨਾ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਬੱਲੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸੰਗੋਵਾਲ ਸੂਬਾ ਸ਼ਬਦਕ ਸਕੱਤਰ
ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ ਪਾਲ (ਸੇਨੂ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ

EKAM PUBLIC SCHOOL
Affiliated to CBSE, New Delhi
Pre Nursery to Class 12
Parjain Road, Mehatpur (Jalandhar)
M. 88720-05268, 98552-74268

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ

GURU NANAK TYRE SERVICE
Mehatpur (Jal.)
Sukhbir Singh Sukhu M. 95016 94687, 98145 05038
Gurmair Singh (Prop.)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲੂ ਸੂਬਾ ਆਰੂ ਆਪ
ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਜੀਤ ਮਹੇਤੂ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਪਿੰਡ ਚੁਲਾਹ
ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਚੁਲਾਹ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ
ਪੰਜਾਬ ਮੈਂਬਰ
ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ
ਪ੍ਰਭਾਕੀ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ (ਜੀ.ਜੀ.ਪੀ.)
ਬੰਦਰ ਜੰਮੂ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਬੱਲੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸੰਗੋਵਾਲ ਸੂਬਾ ਸ਼ਬਦਕ ਸਕੱਤਰ
ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ ਪਾਲ (ਸੇਨੂ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡੇਰੀ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਅਕਸ਼ਤਪੁਰ ਕਨਾ
ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਪਿੰਡ ਅਕਸ਼ਤਪੁਰ ਕਨਾ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ

NKC OVERSEAS SOLUTIONS
Visa & Education Consultant
M. 9914904111, 01821514111
Naresh Kumar (Proprietor)
C-125, Tower Enclave
VPO. Mehatpur, Teh. Nakodar
Distt. Jalandhar (PB.)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਡਾ. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
SATYAM HIT-TECH
LABORATORY, MEHAT PUR
M: 98140-85228

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਅਧਿਆਪਕਾ (ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ)
ਬਾਲੋਕੀ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਪੰਜਾਬ)
ਸ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡੇਰੀ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਿੰਦ (ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ) ਪਿੰਡ ਚੰਦਾਵੀ (ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Shri Naresh Kumar
(Bio Lecturer)
Govt. Sr. Sec. Smart School Chack Kalan, Block Nakodar-2 (Jalandhar)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

S. Satnam Singh
Junior Assistant
Govt. Sr. Sec. Smart School Udhawal, Block Nakodar -1 (Jalandhar)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਖਰ ਚੰਦ (ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
(ਜੀ.ਟੀ.ਯੂ. ਆਰੂ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਗੋਤ ਬਾਲੋਕੀ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੀ.ਟੀ.ਯੂ. ਆਰੂ)
ਸ.ਪ੍ਰਾ.ਸਕੂਲ, ਸਿੰਘਵਾਂ ਫੇਟ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ (ਭਾਰਤ)
ਸ਼੍ਰੀ ਅਸਵਨੀ ਸਰਮਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ (ਜੀ.ਜੀ.ਪੀ.)
ਸ. ਗੰਜੇਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਟੀਆ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੇਕਟਰੀ ਜਲੰਧਰ, ਦਾਖਲਾ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਧਿਆਪਕ
ਡਾ. ਸ਼ਾਕੀਰ ਅਹਿਮਦ ਸਕੂਲ, ਫੇਟ
ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ

BHATIA STAR ENTERPRISES
M. 98773-43396, 98557-30689
E-mail: sunnybhatia514@gmail.com
ਇੱਥੇ ਅਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ, ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਡਾਇਰੈਕਟ ਲਾਈਸੈਂਸ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਨੇੜੇ ਗੋਰਮਿੰਟ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਇਸਲਾਮਪੁਰ ਫੇਟ, ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ ਫੇਟ; ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਬਲਜੀ ਕਾਟੀਆ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ
(ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਮਾਸਟਰ)
ਮੋਬ: 9463996552
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ, ਹਾਏਪੁਰ ਗੁੱਜਰਾਂ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਰੂ ਨਾਹਰ
ਹੋਡ ਟੀਚਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਰਾਮੂਵਾਲ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ
ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ
ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬਲਾਕ -1, ਗੋਰਮਿੰਟ ਟੀਚਰ ਬੁਲੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਵਿਗਿਆਨਿਕ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਹਿਮਾਲਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
(Block Extension Educator)
ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੋਲਡ ਮੈਟਰ ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਗਰਾ
(ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਖਹਿਰਾ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ, ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -1

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ
(ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਆਦਰਮਾਨ ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ-1

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਹੋਡ ਟੀਚਰ
ਸ.ਪ੍ਰਾ.ਸ. ਰਾਮਪੁਰ।
ਸ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਹੋਡ ਟੀਚਰ
ਸ.ਪ੍ਰਾ.ਸ. ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ।
ਸ. ਕਾਸ਼ੁਲ ਸਿੰਘ ਲੈਕਚਰਾਰ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ।
ਭੀਆ, ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

G.S. FINANCE CO. (REGD.)
M. 98720-88525, 90416-73103
Ranjit Singh Nanra
ਡੇਲੀ ਬੋਸ, ਵੀਕਲੀ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਲੋਨ ਅਯਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਪਤਾ: ਪੁਰਾਣਾ ਬਜ਼ਾਰ, ਨੇੜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਟੇਟ ਹਾਊਸ, ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਓ।
Amar DXN Sevice Centre
(DXN Authorised Stockists)
M. 96538-09711, E-mail: amarmaheey1975@gmail.com
ਪਤਾ: ਮਹਿੰਦਰਪੁਰ ਫੇਟ, ਨੇੜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਮੁਹੱਲਾ ਰਵਿਦਾਸਪੁਰ, ਨਕੋਦਰ-144040 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
(ਹੋਡ ਟੀਚਰ)
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਫੇਰੀਆਂ ਬਲਾਕ ਨਕੋਦਰ -2 (ਜਲੰਧਰ)

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ
ਸਰਦਾਰਨੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬਾਜਵਾ ਪਹਿਰਾਵ ਵੱਲੋਂ
ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਜਰਨਲਿਸਟ ਪੈਂਸ ਕਲੱਬ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ
ਮੋਬ: 98728-88955

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਬੰਨਵਾਰ
ਮੈਂ ਆਪ ਸਭ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਨਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਪ ਸਭ ਜੀ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ।
ਰਹਤਜਨ ਸਿੰਘ (ਰਾਜ)
M.98558-55501

ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਸੰਮੇਲਨ...
(ਆਖਰੀ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਐਤਵਾਰਤਾ

ਸਾਰਾ ਆਪਾ ਢਾਹ ਕੇ ਮੁੜ
ਤੋਂ ਘੜਿਆ ਜਾਵੇ
ਥੋੜ੍ਹਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ
ਬਹੁਤਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।
-ਤਲਵਿੰਦਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 5 ਅਕਤੂਬਰ 2025

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਿਆਰੀ ਨਾਲੋਂ,
ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਇਹਦੇ ਲੋਕ ਹਾਣੀਆ।
ਅਸਾਂ ਤੋੜ ਦੇਣੀ,
ਅਸਾਂ ਤੋੜ ਦੇਣੀ ਲਹੂ ਪੀਣੀ ਜੋਕ ਹਾਣੀਆ।
-ਜ਼ੋਰ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ

ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਕੋਧਰਾ
ਜਾਗ ਰਿਹਾ ਕੋਧਰਾ
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ
ਕੋਧਰੇ ਦਾ ਮਹਾਂਗੀਤ
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ
ਕੋਧਰੇ ਦਾ ਮਹਾਂਗੀਤ...
-ਸ਼ੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ
ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ ਉਦਾਸ ਮੌਸਮ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ, ਗੁਲਾਮ ਸ਼ੌਂਧਰਾਂ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ
ਹੁਥੜਾ ਹੁਣ ਵੀ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਸ ਅਹਿਰਨ 'ਤੇ
ਸਿਆੜ ਹੁਣ ਵੀ ਵਗਦੇ ਨੇ, ਚੀਕਣੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ
ਇਹ ਕੰਮ ਸਾਡਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸਵਾਲ ਨੱਚਦਾ
ਸਵਾਲ ਦੇ ਮੌਰਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ
ਕਤਲ ਹੋਏ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੀ ਕਸਮ ਖਾ ਕੇ
ਬੁਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਕਸਮ ਖਾ ਕੇ
ਰੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪਏ ਰੱਟਣਾਂ ਦੀ ਕਸਮ ਖਾ ਕੇ
ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ...
- ਪਾਸ਼

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਸੰਮੇਲਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 25ਵਾਂ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 21 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 25 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ 1958 'ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਦੂਸਰਾ 1978 ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ 2005 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਪਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹੱਤਤਾ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ, ਜਿਹੜਾ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਰ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਮਹੱਤਵ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਜੀਦਾ, ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਸੁਚਿਤ੍ਰ ਵੇਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਬਾਇਸ ਬਣੀ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉੱਚੇ ਮੁਰਾਬਬੇ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ, ਨਾਟਕਕਾਰ, ਕਵੀ, ਆਲੋਚਕ ਆਦਿ ਵੀ ਇਸ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਆਗਾਜ਼ ਅੱਛਾ ਹੈ ਤੇ ਅੰਜਾਮ ਵੀ ਅੱਛਾ ਹੋਗਾ'। 21 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਰੈਲੀ ਦਾ ਇਕੱਠ, ਨਾਹਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਚਿੰਤਨ ਮੱਥਣ ਸਾਰਥਕ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇਗਾ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਦਾ ਉਹ ਮੱਥਣ ਚਿਰਾਂ ਤੱਕ ਜਿਹਨ ਮੱਲੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦਰਜਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਫੜੀ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਹੁਸ਼ੀਆਰ, ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਭਲਾਨਾ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁਹਰੇਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਮੱਥਿਆ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਯਾਨੀ 22 ਸਤੰਬਰ ਜਿੱਥੇ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀਆਂ ਉਦਘਾਟਨੀ ਗਸਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਕਰਿਗਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾਂ ਪਰੋਗੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਹਿਦ ਦਾ ਵੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਲਾਲ ਝੰਡਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੈਟਰਨ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਾਂਝਰ ਨੇ ਲਹਿਰਾਇਆ ਤੇ ਕੌਮੀ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਗੁਣਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪਿਆ। ਬਨੇਗਾ ਕਾਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਜਾਇਆ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ ਦਾ ਵਿਰਾਸਤ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਾਣਜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਵਾਉਣ ਦੀ ਖਿੱਚ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਫੋਟੋ ਸੈਸ਼ਨ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਬਹਿਤ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਮਿੰਟ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਦਿਨ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ) ਦੇ

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਐੱਮ ਏ ਬੇਬੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐੱਮ ਐੱਲ (ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀਪਾਕਰ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫਾਰਵਰਡ ਬਲਾਕ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੇਵ ਜੀ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਆਰ ਐਮ ਪੀ ਅਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨੋਜ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨਾਲ ਪੱਕੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ। ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਇਹ ਦਿਨ ਫਲਸਤੀਨ ਤੇ ਕਿਊਬਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਯਕਯਹਿਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਅਬੂ ਸ਼ਾਹ ਵੇਸ਼ ਤੇ ਕਿਊਬਾ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਜਾਨ ਕਾਰਲੋਸ ਇੱਕ ਵੇਲੇ, ਇੱਥੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ ਅਨਜਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਆਗੂ ਅਬੂ ਸ਼ਾਹ ਵੇਸ਼ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਫਲਸਤੀਨੀ ਕਵੀ ਮਹਿਮੂਦ ਦਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਕੋਲਾਜ਼ 'ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਿਵਾਏ ਕੰਧ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸਾਡੇ ਲਹੂ ਦੇ ਛਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ.....' ਨੇ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਕਾਮਰੇਡ ਪੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨ ਤੇ ਕਿਊਬਾ ਨਾਲ ਯਕਯਹਿਤੀ ਦਾ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਵਿਤਾ, 'ਨਿੱਕੜਾ ਫਲਸਤੀਨ' ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੀ, 'ਸਲਾਮ ਹੈ ! ਫਲਸਤੀਨੀਓ ਪਿਆਰਿਆ! ਜੁਗ ਜੁਗ ਜੀਵੇ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ ਤਾਰਿਆ, ਵੈਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਤਾਂ ਕੁੱਤੀ ਗੀਤ ਹੈ, ਰੂਸ ਵੀਅਤਨਾਮ ਕਦੇ ਚੀਨ ਆਖਦੇ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤੈਨੂੰ ਫਲਸਤੀਨ ਆਖਦੇ.....'।

ਇਹ ਦਿਨ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ

ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕਾਮਰੇਡ ਨਗਿੰਦਰ ਨਾਥ ਓੜਾ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕੌਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਕਾਮਰੇਡ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲੀਮ, ਕਾਮਰੇਡ ਪਰਾਂਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਦੇਵੀ ਕੁਮਾਰੀ ਸਰਹਾਲੀ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿੱਠ ਕੇ ਬਹਿਸ ਹੋਈ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ (ਸਿਆਸੀ ਗਠਬੰਧਨ) ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਕਿਊਬਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਸੂਬੇ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਨਾਨ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਾਨਮੱਧੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਸਜਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਉੱਥੇ ਵਹਿੰਦੇ ਹੋਝੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗਿੱਲੇ-

ਵਸੀਲੇ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੇ ਗਏ। ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਸਵਾਗਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਚਿਰ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ 'ਤੇ ਪੱਛੀ ਝਾਤ ਪਵਾਉਂਦਿਆਂ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਮੁਕਾਈ ਕਿ 'ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ' ਦੀ ਧਰਤੀ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਭ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ.....। ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਿੱਤਣਗੇ। ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਜਿੱਤਣਗੀਆਂ।' ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਮਰੇਡ ਬੇਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਕਾਮਰੇਡ ਨਿਮਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਰੂਪ ਨੇ ਮਿਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮੱਕੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ ਤੇ ਬਲਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਗੀਆ ਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਦੇਵੀ ਕੁਮਾਰੀ ਸਰਹਾਲੀ ਕਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਇਤਿਹਾਸੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਮਰੇਡ ਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ ਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਨਹਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਨੇਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਗਦਾਈਆ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਮਹੇਸ਼ਰੀ ਤੇ ਵਿੱਕੀ ਮਹੇਸ਼ਰੀ ਆਦਿ, ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਸਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾੜੀਮੇਘਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਮਾੜੀਮੇਘਾ ਆਦਿ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਿਦਕਦਿਲੀ ਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਗੱਲ। ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸੀ ਮਤਾ ਮੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਲਈ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਣਦੀ ਥਾਂ ਦਿਵਾਉਣ, ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ, ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 350ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਤੇ ਜੋੜੇ ਗਏ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ।

ਸੰਪਰਕ : 98725-40447

ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਦਾ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ

ਚੰਦ ਫਤਿਹਪੁਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਟੀਮ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ। ਸੰਪਾਦਨ, ਛਪਾਈ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੈੱਬ ਟੀ.ਵੀ., ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸਲਾਮ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ।

'...ਜੋ ਸਾਜ਼ ਪੇ ਗੁਜਰੀ'

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 25ਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਪਰ ਸਫਲਤਾ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਨੇ ਪੂਰੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮਹਾਂ-ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਨੂੰ 25 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਪਰੋਸੇ ਗਏ ਆਖਰੀ ਖਾਣੇ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਘਾਲਣਾ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਇੱਕ ਮਕਸੂਦ ਸ਼ੇਅਰ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ: ...ਜੋ ਧੁਨ ਤਾਰ ਸੇ ਨਿਕਲੀ, ਵੱਧ ਸਭ ਨੇ ਸੁਨੀ, ਜੋ ਸਾਜ਼ ਪੇ ਗੁਜਰੀ ਵੇਹ ਕਿਸ ਕੇ ਪਤਾ ਹੈ।

ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ 'ਚ 0.3 ਫੀਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਤੇ 3.2 ਫੀਸਦੀ 'ਚ ਐੱਮ ਏ ਤੇ ਪੀ ਐੱਚ ਡੀ ਸ਼ਾਮਲ

ਮਹਾਂ-ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 840 ਦੇ ਕਰੀਬ ਰਹੀ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਕਰੀਡੇਂਸ਼ੀਅਲ ਫਾਰਮ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ। ਕਰੀਡੇਂਸ਼ੀਅਲ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 88.6 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 11.4 ਫੀਸਦੀ ਰਹੀ। ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਵਿੱਚ 78 ਫੀਸਦੀ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਅਤੇ 5.2 ਫੀਸਦੀ ਅਣਵਿਆਹੇ ਸਨ। ਬੋਲੀ ਅਨੁਸਾਰ 53 ਫੀਸਦੀ ਹਿੰਦੀ, 10 ਫੀਸਦੀ ਮਲਿਆਲਮ, 12 ਫੀਸਦੀ ਤਾਮਿਲ, 7 ਫੀਸਦੀ ਤੇਲੁਗੂ, 2 ਫੀਸਦੀ ਮਰਾਠੀ, 2.1 ਫੀਸਦੀ ਕੰਨੜ, 1.8 ਫੀਸਦੀ ਬੰਗਾਲੀ, 3.6 ਫੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ, 0.5 ਫੀਸਦੀ ਆਸਾਮੀ, 3.2 ਫੀਸਦੀ ਉਰਦੂ, 0.5 ਫੀਸਦੀ ਮਨੀਪੁਰੀ, 66.2 ਫੀਸਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ 14.7 ਫੀਸਦੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 0.3 ਫੀਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਕੋਰੇ, 1.4 ਫੀਸਦੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, 15.5 ਫੀਸਦੀ ਦਸਵੀਂ, 7.1 ਫੀਸਦੀ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ, 20 ਫੀਸਦੀ ਸੈਪਲ ਡਿਪਲੋਮਾ, 37.6 ਫੀਸਦੀ ਬੀ ਏ, 2.9 ਫੀਸਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, 1.2 ਫੀਸਦੀ ਐੱਮ ਬੀ ਬੀ ਐੱਸ, 21.5 ਫੀਸਦੀ ਐੱਮ ਏ/ਐੱਲ ਐੱਲ ਬੀ ਅਤੇ 3.2 ਫੀਸਦੀ ਪੀ ਐੱਚ ਡੀ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਨਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਦਿੱਸੇ ਤੇ ਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਆਸ ਦੀ ਝਲਕ ਵਿਖਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰਨ!

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਨੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਬਾਰਹ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਗਹੁ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਮਾਸੂਮ ਬਣਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਏਦਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਜ਼ਿੰਨਾ ਫਿਕਰ ਇਸ ਆਗੂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਥ ਕਮਾਨ ਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਮਾਨ ਰਹੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਨਬਰ ਇੱਕ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਵੇਂ ਕਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਰਦੂ ਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘ਯੇ ਬਾਜ਼ੂ ਮੇਰੇ ਆਜ਼ਮਾਏ ਹੁਏ ਹੈ’। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਜ਼-ਬਾਗ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਢ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੀਹਦੇ ਵੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਗ ਆ ਗਈ, ਜਿੰਦਾਂ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭਲੀ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨੀ।

ਇੱਕ ਧਿਰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਮੁਹਰੇਲ ਉਹ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਵਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਉਂਠਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਦੱਸੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਏਦਾਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਰਸਮ-ਪੁਰਤੀ ਵਰਗੇ ਸ਼ੈਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾੜੀ-ਮੌੜੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਵੇਲ਼ਾਂ ਕਦੇ ਸਵਾਲ ਭੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਗਾਉਸ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਗਾਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਸ਼ੀ ਬੁਰੂ ਜਾਂ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਵਾਲੀ ਸਭਕ ਉੱਤੇ ਪੇਟ ਵਾਸਤੇ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਸ਼ੀ ਬੁਰੂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਆਵਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਦਲੀਲ ਦਾ ਧਰੀ ਆਗੂ ਮੰਨਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੱਠ ਕਰੋੜ ਦੀ ਗਰਲ ਫਰੰਡ ਵਾਲਾ ਆਗੂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਹਿੰਬਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ

ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਚੱਲੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੀਹ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਕਸ ਗਿਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਜਪਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਅੰਤ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾਈ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਦਿੱਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਜਪਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣ ਦਾ ਫਰੰਟ ਸਮੇਟ ਕੇ ਵਿਹਲੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਨਿੱਤ ਦਾ ਆਵਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਪੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਕਸ ਗਿਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਦੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਇਸ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਿਦੰਬਰਮ ਦੀ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਜੋਗੀ ਹੁੰਦੇ ਔਕਾਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਮਾਡ ਹੇਠੋਂ ਫੌਜ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਅੰਗ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਝੌਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਵਿੱਚ ਉਂਠਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਕਤ ਚਿਦੰਬਰਮ ਕੋਲ ਨਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦਾ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਲੀ ਜਾਣਾ ਤੇ ਜਿਸ ਫੌਜ ਨੇ ਜੰਗ ਲੜਨੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਏ ਕੇ ਅੱਟੋਨੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਸਿਖਾਉਣਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਕੰਮ ਕੋਈ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਫੜ੍ਹ ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕਹੀ ? ਇਹ ਵੀ ਵੱਡਾ ਫੜ੍ਹ ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਿਦੰਬਰਮ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਾਰਦਾ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਘੁਟਾਲਾ ਅਚਾਨਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਚਿਦੰਬਰਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਫਿਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਚਰਨੀ ਜਾ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇਂਟੜ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਠੱਪ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾਲ ਚਿਦੰਬਰਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਨਾਭੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਈਲਾਂ ਵੀ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਕੱਢਵਾ ਲਈਆਂ, ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਮਸਾਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆਂਦਾ। ਚਾਰ ਕੁ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਬੋਲ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹੈ ਨਾ ਹੋਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ!

ਇਸ ਚੱਕਰ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਕਰ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚਲਾ ਜਾਵੇ, ਘੱਟੋ-

ਘੱਟ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੜਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੱਡੀ ਕੁਰਸੀ ਤੱਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਚਿਰਕਣੀ ਸੰਧ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕਤ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਈਲਾਂ ਫੋਲਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਪਦਾ, ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੱਥ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਓਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਦੀ ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਚੋਰ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗਰਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਆਗੂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਫ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਢਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਹੋਣੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਟੂ-ਜੀ ਟੈਲੀਕਾਮ ਸਕੈਂਡਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਓਸੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਉਹ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦਾ ਘੁਟਾਲਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਖੇਡ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੋਲੋਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਸਕੈਂਡਲ ਵੀ ਓਸੇ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਵਿਖਾਈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਜਿਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਵਿਖਾਈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਤਰੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ‘ਲੋਕ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਦੋਂ ਬਣੋਗੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅੱਜ ਰਾਤ ਤੱਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ’। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਆਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਰਾਵਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਗਏ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡੀ।

ਅੱਜ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ

ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਹਰ ਮਾੜੇ-ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਨ-ਆਦੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰ ਉੱਤੇ ਤੱਕ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਗਲੀ-ਗਲੀ ਚਰਚੇ ਸਨ, ਓਦੋਂ ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਵਾਲੀ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਾ ਰੰਗ ਵਿਖਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਅੱਗੇ ਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੀ। ਭਾਜਪਾ ਅੱਗੇ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੁਸਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਈ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਸ਼ੀ ਬੁਰੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਚਿਦੰਬਰਮ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਅੱਜ ਉਹ ਮਾਸੂਮ ਬਣਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੀਡਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਤੇ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਪਰ ਵੀ ਕੁਤਰ ਸਕੇ। ਚੁਸਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਧਿਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਹ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੋਰ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਆਗੂ ਹੋਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸਲੀ ਦਰਦ ਦੀ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਚੋਗਾ ਖਿਲਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੁਬਾਰੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਧਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਕਰੀਬ ਪੈਂਟੀ ਸਦੀ ਰਾਜ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਜੋਗੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਉਹ ਏਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਚਾਰ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਤਾ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਧਿਰ ਵੀ ਆਸ ਬੰਨ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸਦੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੋਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਕੋਈ ਆਸ ਦੀ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਣ ਜੋਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਚਾਰੇ ਮਾਸੀ ਕਿਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਗੇ!

ਮੁਕੇਰੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਦੇ ਕਹਾਰਾਂ ਦਾ ਵਾਰਾ-ਪੈਰੂ ਰਿਹੈ

ਕਹਾਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਝੀਵਰ ਜਾਂ ਝੀਰ ਕਿਸਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਦੇ ਨਿਰੋਲੇ ਲਾਗੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਾ ਚੁੱਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀਏ ਜਾਂ ਦੇਲਤ-ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਡੰਗੇ ਹੋਏ ਮਾੜੇ-ਪੀੜੇ ਜਾਂ ਮੰਗ ਖਾਣੀ ਜਾਤ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਣ-ਮੱਤੀ ਕਾਮਾ ਧਿਰ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਗਏ-ਗੁਜ਼ਰੇ ਜਾਂ ਗੁਰਬਤ ਮਾਰੇ ਸਨ, ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਧਿਰ ਦਾ ਪਰਗਣਾ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਖਿੱਤਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵਾਰਾ-ਪੈਰੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਕੇਰੀਆਂ 'ਚ ਅਤੇ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਸਦਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਤੂਤੀ ਬੋਲਦੀ ਸੀ/ਹੈ।

ਮੁਕੇਰੀਆਂ 'ਚ ਕਸਬੱਪ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਕਹਾਉਂਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਨਾਨਕਰ ਪਰਵਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਡਲਾਈ ਗੋਤਰ ਝੀਵਰ (ਝੀਰ) ਕੁਨਬੇ ਦਾ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਵਾਰ ਵੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਧਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁੰਦਰੇ ਪੰਤਰ ਹਾਲਦੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋ-ਦਾਈ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਘਰਾਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੈ ਸਿੰਘ ਘਨੰਦੀਆ (ਕਨੰਦੀਆ) ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੇ ਫਰਜੰਦ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਘਨੰਦੀਆ ਨਾਲ ਗੁੜ੍ਹੇ ਹਮ-ਮਸ਼ਵਰਾਨ ਸੰਬਧ ਸਨ। ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਲਦ ਸਿਸਲ-ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰਸੋਈਏ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਮਗਰੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸਮੇਂ ਗੁੜ੍ਹੇ-ਘਰੇਲੂ ਬਣ ਗਏ। ਬੁੱਧਾ ਦੀ ਮੌਤ 1827 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤੇ ਹਾਲਦੂ ਦੀ 1848 ਵਿੱਚ। ਘਨੰਦੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਪਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਦਬਦਬਾ ਰਿਹਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੇਵਾ ਸਦਾ ਕੌਰ, ਜਿਹੜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਪਹਿਲ-ਪਲੱਝੀ ਪਤਨੀ ਮਹਿਤਾਬ ਕੌਰ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ, ਦਾ ਰਾਜ ਨਾ ਹੜੱਪ ਲਿਆ।

ਇਸ ਝੀਰ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਘਨੰਦੀਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਕੌਰ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰੀ ਆਪਣੱਤ ਕਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਭੋਇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੁਕੜੇ, ਸਗੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਹਵੇਲੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਵਾਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਜਦੋਂ ਮਹਿਤਾਬ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬਹੁਪੁਤਰੀ ਪ੍ਰਵਰਿਸ਼ ਲਈ ਇਸੇ ਕੁਨਬੇ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਦੂ ਦੇ ਪੰਜ ਪੁੱਤਰ ਸਨ: ਬੁਤ ਸਿੰਘ-ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ-ਸੁੱਧ ਸਿੰਘ-ਨਧਾਨ

ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁਗ਼ਲੀ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਈ ਰੈਲੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਤੋਂ ਡਬਲ ਹੋ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਛੋਟੀ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਏਟਕ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸਲਾਹਦਯੋਗ ਸੀ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਲੂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਗਦਰੀ ਬਾਥਿਆਂ ਤੇ ਭਗਤ-ਸਰਾਭਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।

ਰੈਲੀ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ, ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਸੋਚ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੇ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿਜ਼ਦਾ ਕਰਕੇ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਨਜ਼ਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਜਦੋਂ ਰੈਲੀ ਦੀ ਸਟੇਜ ’ਤੇ ਜਗਦੀਆਂ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ

ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੀਹਾ ਸਿੰਘ। ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਬੁਰਫ਼ਾਗਰਦੀ ਵਕਤ 1843 ’ਚ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਗਰੋਂ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ, ਜਿਹੜਾ ਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਗੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦੁਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਵਰ ਵੇਲੇ ਜਗੀਰ ਤੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਘਰ। ਇੱਕ ਮੌਖਿਕ ਕਵਿਸ਼ਾਮ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਝੇ ਦੀ ਧੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਰੀਰਾਂਗਣਾ ਕਾਮਰੋੜ ਰੁਖੀਰੀ ਰਹੇ, ਜਿਹੜੇ ਚਾਲੀਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਕ ਫਰੰਟ ਦੀ

ਖਿੰਡ ਵਸਿਆ-47

ਵਿਜੇ ਬੰਬੇਲੀ

ਟਿਕਟ ’ਤੇ ਐੱਮ ਐੱਲ ਓ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਵੀ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਇਸੇ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਅਗਲੀ-ਅਗਲੇਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲਾਹੌਰ-ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਵੇਲੇ ਵੈਂਸਦੇ ਇੱਕ ਟੱਬਰ ’ਚ ਵਿਆਹੋ-ਵਰ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਜੋਂ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਕਦ ਵਸਿਆ, ਕਿੰਨ ਵਸਾਇਆ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਡ-ਅੰਡ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਲਿਖਤ ਰਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਤਕ ਬੂਟੇ ਸ਼ਾਹ, ਕਰਤਾ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਜੋਗਰਾਫ਼ਯਾਈ ਤਵਾਰੀਖ਼’ (ਲਿਖਤ 1848 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ) ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੁੱਬਿਆ। ਲਓ! ਸੁਣੋ: ਇੰਨਾ-ਬਿੰਨ ਉਸ ਦੇ ਹਰਫ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ‘ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਇਕ ਕੱਢਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਧਰੇ ਕਿਧਰੇ ਪੱਕਾ ਭੀ ਹੈ; ਅਰ ਉਤੇ ਦੀ ਬਾਸਸੀ ਸੇਖਾਂ ਦੀ, ਅਰਬਾਤ ਅਵਾਣਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੌਮ ਦੀ ਮੂਹੀ ਆਮਮ ਮੁਹੰਮਦ ਹਨਬੀਏ ਨਾਲ, ਜੋ ਮੁਰਤਜਾ ਅਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਾ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ, ਜਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਕੌਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਆਵਾਣ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਂ ਸੁਲਤਾਨ ਮਮੂਦ ਗਜ਼ਨਬੀ ਨੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨੇ ਲਈ, ਹਿੰਦੁਸ਼ਾਨ ਪੂਰ ਝੜਾਈ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਕੌਮ ਦੇ ਬੁਜਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਹਗੀ ਬਾਤਨੀ ਕੁੰਮਕ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੰਗ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਤੰਬੂ, ਜਿਹ ਦਾ ਨਾਉਂ ਐਵਾਨ ਸਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਓਹ ਲੋਕ ਕਈ ਬਰਸਾਂ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਫ ਕਰਦੇ ਫਿਰੇ ਅਤੇ ਉਸੀ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕ, ਪਤੇ ਅਰ ਪਛਾਣ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੀ ਤੰਬੂ ਦੇ ਨਾਲੀ ਪੂਰ ਬੁਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ: ਤਦ ਤੇ ਲੋਕੇ ਇਹ ਨਾਉਂ, ਅਰਬਾਤ ਆਵਾਣ, ਇਸ ਕੌਮ ਉਪਰ ਹੁਣ ਤੀਰੰਗ

ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁਗ਼ਲੀ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਈ ਰੈਲੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਤੋਂ ਡਬਲ ਹੋ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਛੋਟੀ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਏਟਕ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸਲਾਹਦਯੋਗ ਸੀ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਲੂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਗਦਰੀ ਬਾਥਿਆਂ ਤੇ ਭਗਤ-ਸਰਾਭਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾੜੀਮੇਘਾ

ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਰਿਸ਼ੇਪਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਨੇ ਸਵਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਦਮੋਦਰ ਅਤੇ ਦੁੱਲਾ ਕੀ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ’ਚੋਂ ਆਏ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦਾ ਪੂਰਜ਼ੋਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।ਪਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਗਦਰੀ ਗੁਲਾਬ ਬੀਬੀ ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ, ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ ਵਜੀਰਕੋ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ ਅਤੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੱਸਿਆ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐੱਮ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐੱਮ ਏ ਬੇਬੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐੱਮ ਐੱਲ ਲਿਬਰਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀਪਾਂਕਰ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫਾਰਵਰਡ ਬਲਾਕ ਦੇ ਦੇਵ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਰੇਵੁੱਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨੋਜ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਸਵਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਝਾਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ

ਆਫ ਬੋਗਲਾਦੇਸ਼, ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਚੀਨ, ਕਿਊਬਾ, ਸਾਈਪ੍ਰਸ, ਕੈਨੇਡੀਨੀਆਂ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਗਰੀਸ, ਈਰਾਨ, ਆਇਰਲੈਂਡ, ਕੀਨੀਆ, ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਲਾਊਸ ਦੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਭਰਾਤਰੀ ਸੰਬੰਧ ਬੇਝੇ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਲਸਤੀਨ ਦੇ ਅੰਬੇਸਡਰ ਅਬੂ ਸ਼ਾਹਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਊਬਾ ਦੇ ਅੰਬੇਸਡਰ ਜਾਨ ਕਾਰਲੋਸ ਜਦੋਂ ਡੈਲੀਗੇਟ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਹਾਲ ‘ਵਲਸਤੀਨ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰੋ’ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉਠਿਆ। ਬੰਗਲਾ ਦੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਪਾਰੀਆਂ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ

ਖੋਰਾ

(ਨਾਵਲ)

ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ

ਸਭੋ-216, ਮੁੱਲ-350 ਰੁਪਏ

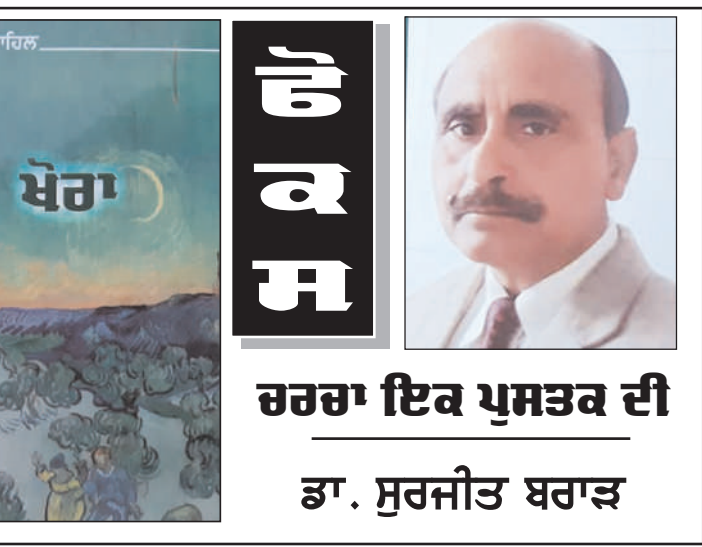
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕਾਰਜਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਨਾਂਅ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਤਨਦੇਹੀ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਮਾਨਵੀ ਫ਼ਰਸ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ “ਕ੍ਰੀਏਟਿਵ ਟੀਚਰ” ਵਜੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਕਲਾਮ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।) ਮੇਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਭੱਠਾ ਗੁੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਸਾਹਿਲ ਵਰਗੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਸਾਡਾ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚਾ ਜੀਵਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਲ ਦੀ ਦੇਣ ਅਣਗੋਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਉਸ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉੱਥੇ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰਕੇ ਕੁੱਝ ਖੱਟ-ਕਮਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਊਮੈਂ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਲੇਖਕ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਲੇਖਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਨਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਗਾ ਸੁਆਰਨ ਲਈ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਗੁਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਦੀ ਕਲਮ ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਕੱਢਣੀ ਛਿੜਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਪਲਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਨੁਵਾਦਕ ਅਤੇ ਅਲੋਚਕ ਵੀ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਅਲੋਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਗੋਲਣਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਹਿਲ ਦਾ ਨਾਵਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਵਲਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੱਤ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗਿਣਤਾਅਕ ਪੱਖੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਗੁਣਾਤਮਕ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮਾਰਮਿਕ, ਜਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ। ਧੀਆਂ ਮਰਜਾਣੀਆਂ, ਪਬਰਤ, ਖਿੜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਆਰਬਾਤ, ਮਨੂੰ ਅਤੇ ਕਾਕਕ ਮਗਰੋਂ ਸਾਹਿਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ “ਖੋਰਾ” ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲਕਾਰ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੌਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ (ਕੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਲ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾਵਲ ਮੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਨਾਵਲ ਤੱਕ ਮੇਰੀ

ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਹਿਲ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਣਸੱਤਾ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਵਿਭਿੰਨਤਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਮਸਲਿਆਂ, ਸੰਕਟਾਂ, ਉਲਝਣਾਂ, ਦਵੰਦਾਂ, ਤਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟਕਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਿਰਦਿਆ ਹੈ। ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਇਸ ਅਣਗੋਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਗੋਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਨਵੀ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ “ਖੋਰੇ” ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਹਾਂਦਰੂ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ-ਹੱਥਿਦਿਆਂ ਜੋ ਗਹਿਰਾ ਅਨੁਭਵ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ ‘ਤੇ ਹੱਥਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਵਲਕਾਰ ਪਾਸ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਮਹੀਨ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਤਜਰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਢਾਲਦਾ ਹੈ। ਅਭੀਵਿਅਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਵਸਤੂ ਯਥਾਰਥ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਾਹੀਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮੋੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। “ਖੋਰਾ” ਨਾਵਲ ਦਾ ਰਚਨਹਾਰਾ ਇਵੇਂ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਕਬੀਲਾ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਕਾਲੀ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਰੁਪਾਂਤਰਣ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਯੁੱਗ ਤੱਕ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਕਦੇ ਅਤੀਤੀ ਭੂਤ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਉਸ ਨੇ ਮੁੜਨਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੇ ਅਗਾਂਹ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ

ਚਰਚਾ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ

ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ

ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਯਥਾਰਥ ਹੀ ਹੈ। ਨਵ ਯਥਾਰਥ/ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ ਨਿਰੰਤਰ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ‘ਚ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨੇ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਣੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕ੍ਰਮ ਵੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਰੁਪਾਂਤਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਾਂਦਰੂ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂਦਰੂ, ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਢਾਹੂ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਵ ਯਥਾਰਥ ਦੀ ਵੰਨਗੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਨਾਵਲਕਾਰ ਸਾਹਿਲ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਪਰੋਖ ਰੂਪ ‘ਚ ਆ ਰਹੇ ਨਵੀਨਤਮ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰੇ, ਨਾਂਦਰੂ, ਬਿਮਾਰ ਤੇ ਢਾਹੂ ਪੱਖਾਂ-ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਚੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਉਹ ਧੁਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਲ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹਮੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਵੀਨਤਾ-ਨਵਯਥਾਰਥ ਦਾ ਵੀ ਹਮੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ‘ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਕੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ‘ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਲਈ “ਖੋਰਾ” ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੱਚੀ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਮਿਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਲ, ਜੰਗਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰਸਾਤਲ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਹ, ਪਿਆਰ, ਅਪਣੈਤ, ਸਾਂਝ, ਮਿਲਵਰਤਨ, ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਭੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਦੁਖਦਾਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ, ਸਾਂਝ, ਮਿਲਵਰਤਨ, ਲਿਬਰੇਜ਼ ਗਿੜਤਾ-ਨਾਤਾ ਉਸਾਰਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੇ ਖ਼ੂਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੌੜ-ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਰੂਰਤਮ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ‘ਚੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਮਰ ਗਈ ਹੈ। ਸਮਕਾਲੀ ਬੰਦਾ ਲਾਲਚੀ, ਲੋੜੀ, ਕਪਟੀ-ਫ਼ਰੋਬੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅਨੰਦਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ “ਖੋਰਾ” ਦਾ ਨਾਵਲਕਾਰ “ਖੋਰਾ” ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਝੋਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਵਿਕਾਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਕਾਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਥਾਂ ਪੂੰਜੀਪੁਰੀਆਂ, ਲੁਟੇਰੇ ਸ਼ੋਸ਼ਕ ਵਰਗ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਬਾਇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ‘ਤੇ “ਭਾਰਤਮਾਲਾ” ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਮੁੱਨੀ ਭਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ

ਜਗਤ ਲਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਲਾਭ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। “ਭਾਰਤਮਾਲਾ” ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਾਰਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕਦੇ ਭਰਪਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਾਵਲ “ਖੋਰਾ” ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹਰ ਚੇਤਨਸ਼ੀਲ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਮੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ “ਖੋਰਾ” ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਸਾਹਿਲ ਨਾਵਲ “ਖੋਰਾ” ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਚਿਹਰਾ ਦਿਖਾਲਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਨਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ। ਕੱਚੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਠਿਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਰਲਭਾਵੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਪਿੰਡ ਹੀ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਇਕਾਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਹੁਤ ਸਨ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦੂਰ-ਦੂਰੇਡੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਹ-ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਆਮ ਜਿਹੇ ਰਵਾਇਤੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਸੜਕਾਂ ਬਣੀਆਂ। ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਧੁਨਿਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ ਆਉਣ ਨਾਲ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੰਜ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਸਕੂਲ, ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਲੋਕ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਬਜ਼ਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ (ਬਿਰਜੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਵਾਰ) ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਦੂਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ‘ਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਹਿਤਲ-ਬਹਿਤਲ ਵੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ (ਬਿਰਜੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਵਾਰ) ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਗਏ ਹਨ। ਪਿੰਡੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੰਡਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਕ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨੀ-ਇੱਕੀ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਵੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਸੋ ਇਹ ਨਾਵਲ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਗੋਂ ਮਾਨਵ ਲਈ ਕੀਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਬਲ ਇੱਛਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਾ, ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲੇ। ਪਿੰਡ ਦੇ

● ਬਾਕੀ ਅਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ‘ਤੇ

ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਦਾ ਅਸਲ ਸੱਚ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ

ਸਭੋ-215, ਮੁੱਲ-350 ਰੁਪਏ

ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮੋਹਾਲੀ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਦਾ ਅਸਲ ਕੱਚ ਸੱਚ’ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵੀ ਛਾਪਣਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਹੱਥੋ-ਹੱਥੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਤਲਗਾਹਰਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹਿਜਰਤ ਕਰਕੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ 1992 ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਹਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਇਸੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜਿਹੜਾ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੁਖਦਾਈ ਬਿਰਤਾਂਤ ਬਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਇਕਹਿਰਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰੀਂ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਵਰਕਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੱਕ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਇੱਕ ਐਸੀ ਬੁਝਾਰਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਕਤਲ ਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਰਤਾਂ ਫਰੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬੇਅੰਤ

ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਅਸਲ ਕਹਾਣੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜੋ ਬੁਝਾਰਤ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ।

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸਨ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਿੱਤਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੁਖਾਂਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕੇਵਲ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪੰਜਾਬ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੋ ਬਾਗੀਕੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬਲਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਪਰਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਓ ਤਾਂ ਠੀਕ ਜ਼ਿੰਟਿਆਂ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤ ਅਪਰੇਚ ਹੋਵੇਗੀ।

1978 ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਸੰਕਟ ਵੱਲ ਧਕੇਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਸੰਰਚਾ ਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਜਿਸ

ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ

ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਵਿਰਲੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਹੋਰ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਬੰਸਾਂ ‘ਚੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੰਦੂ ਹਿਜਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਸਿੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ

ਜਿਹਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਸੂਤਰਧਾਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਹਾਕਮ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਇਸੇ ਕੜੀ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੋਏ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੇ ਵਲੂੰਦਰ ਕੇ ਖੰਧ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਟੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਟਾਰਗੇਟ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰਮਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ

ਨੂੰ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕੰਟਰੋਡਕਸ਼ਨ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗਰਮ ਧੜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਵਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਫੌਜੀ ਐਕਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਗਰਮ ਧੜਿਆਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤਿੱਖੀ ਕੰਟਰੋਡਕਸ਼ਨ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਣੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰਮਤ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਜਿਹਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਇਸੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਲੋਗਭੰਗ ਡੇਢ ਦਹਾਕਾ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ ‘ਤੇ ਝੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਟਰੇਕਟਰ-ਟਰਾਲੀਆਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਕਾਣਾਂ ਢੋਹਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ‘ਚ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ‘ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੁਰਗਾ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰਾਜਸੀ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਲੋਗਭੰਗ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ।

● ਬਾਕੀ ਅਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ‘ਤੇ

ਐਸੀ ਦਸ਼ਾ ਹਮਾਰੀ

ਡਾ. ਐੱਸ ਐੱਲ ਵਿਰਦੀ

(ਨਾਟਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਸਭੋ-288, ਕੀਮਤ-300 ਰੁਪਏ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਾਸਤ ਟਰੱਸਟ, ਪਲਾਹੀ

ਦਲਿਤ ਦੀ ਪੀੜ-ਕਥਾ ਦੇ ਕਈ ਸਿਰੇ ਨੇ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ-ਸਮੂਹਿਕ ਵਜੂਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘਣੇ ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਾਉ ਨੂੰ ਉਤੀਕੀ ਰਹੀ ਹੈ।ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਸੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਪਾੜ ਦਾ ਵਧਣਾ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਤੌੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਝੂਠੀ ਹਮਦਰਦੀ, ਫੋਕੀ ਸੰਵੇਦਨਾ-ਸਨਮਾਨ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ, ਸੱਤਾ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਰਕਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ‘ਸ਼ਬਦ’ ਤੇ ਤਾਰਕਿਕ, ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤਾਰੀਕਤਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਵਿਧ ਰੂਪ, ਚੇਤਨਾ ‘ਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਕੇ ਘੇਰਾ ਵੱਡਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੁਚੇਤ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਕਾਰੀ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।ਐੱਸ ਐੱਲ ਵਿਰਦੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਾਂਅ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸੌ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਕਿਤਾਬਚੇ, ਵੀਡੀਓ ਆਦਿ ਹਵਾਲਾ ਮਾਤਰ ਹਨ।ਐਸੀ ਦਸ਼ਾ ਹਮਾਰੀ’ ਵਿਚ ਦਰਜ ਅਠਾਰੀ ਨਾਟਕ/ਸੀਰੀਅਲ ਦੱਸ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ, ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਹੈ। ਵਿਰਦੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਛੁੱਕ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ‘ਸਮਾਜ ਸੰਘਰਸ਼ਤ ਹੋਵੇ, ਤਰਕ-ਤਕਾਜ਼ਾ ਬਣੇ, ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਤ- ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ

ਸਮਕਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਸੰਪੰਨ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮਕਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਸਟਾਫਟਨ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵਿਖੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਦੂਜੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਸਹਿਤ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ। ਇਹ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦਾ ਸ਼ੁਭ-ਆਰੰਭ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਸ, ਸੱਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ, ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਪੰਡਾ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਲ, ਹਰਭਜਨ ਹਲਵਾਰਵੀ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਮਨ ਟੁੰਬਵੀਂ ਪਾਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ‘ਸੁਰਖ ਰਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ’ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ ਦੀ ‘ਸਾਗਰ ਲਹਿਰਾਂ’ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਹਿਲੇ ਸ਼ੈਲਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਡਾ. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ‘ਸੁਰਖ ਰਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ’ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਨਿੰਗਰ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ 1 ਤੇ 2 ਹੋਈਆਂ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਫਗਵਾੜਾ-ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਉੱਘੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ‘ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ 1 ਅਤੇ 2’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਧੂ ਵਰਿਮਾਣਵੀ, ਉਸਤਾਦ ਸ਼ਾਇਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰਿੰਦਰਪੀਤ ਘਣੀਆਂ, ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.

ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਲਈ ਡਾ. ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਰ ਚੁਣੇ ਗਏ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਲਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ (ਹਿੰਟਾ. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਥਾਨ ਆਗਰਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪਦਾਮੁਖੀ ਡਾ. ਹਰਮੰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਕੁਲਪਤੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲੇ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਡਾ. ਸਾਹਿਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ), ਡਾ. ਰਜਨੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲੇ, ਪਟਿਆਲਾ), ਡਾ. ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ (ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਲੇ, ਹਿ.ਪ੍ਰ.) ਅਤੇ ਡਾ. ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲੇ ਹਿ.ਪ੍ਰ.) ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਟੀਮ ਪੰਜ ਹੋਰ 6 ਕਾਰਜਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਡਾ. ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ (ਮੋਬਰ, ਹਿੰਦੀ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਲੇਬਰ ਐਂਡ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ) ਉਪਰੋਕਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਏਤਾ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਤਾਮਿਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ

ਪਟਿਆਲਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ‘ਆਸ਼ਟ’ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ‘ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੇਨਈ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਮਿਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਡਾ. ਆਸ਼ਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਾਲ ਪੁਸਤਕ ਹੋਰੀ ਪੋਟਰ ਵਰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨਾਂ ਵਿਚ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੁਬਾਨਾਂ ਦਾ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਇਕ-ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਅਜੇ ਇੰਨੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਪਾਠਕ ਤਮਿਲ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਦੇ ਬਾਲ ਪਾਠਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜਿਉਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ‘ਆਸ਼ਟ’ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਨੇੜਲੇ ਸਾਹਿਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ, ਚਿੱਤਰ ਕਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾਵਾਂ ਦੇ ਖ਼ੁਬਸੂਰਤ ਕੇਂਦਰ ਅੰਗੋਵਿਲ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਿੱਤਰਾ ਨੇ ਡਾ. ਆਸ਼ਟ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ

ਗਿਆਨਦੀਪ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸਤਕ ‘ਅਹਿਸਾਸ’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਪਟਿਆਲਾ-ਗਿਆਨਦੀਪ ਸਾਹਿਤ ਸਾਧਨਾ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਡਾ. ਜੀ ਐੱਸ ਆਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਰਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਪਣਾ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਿੰਟਾ.) ਦੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ‘ਅਹਿਸਾਸ’ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਬੀਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦੀ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ‘ਅਜ਼ਾਦ’ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਸੀ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲਵੀਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤੰਤਰ ਦੇ ਹੀਜ਼-ਪਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ‘ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ’ ਦੀ ਬਹੁ-ਵਿਧਾਵੀ ਰਚਨਾ ਵਿਉਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੇਖਕਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ।

ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ‘ਸਮਕਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਉੱਭਰਦੇ ਰੁਝਾਨ’ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਵੀ ਉਦਰੋਵਿਆਂ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪਾੜਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਰਵਾਸੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਤੇ ਇਸ ਸਮਾਜ/ਮੁਲਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਾਰੇ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਸਮਕਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ, ਗਲਪ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜ ਹੋ ਰਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਹੋਣੀ ਤੇ ਹਸਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੇ। ਇਹਨਾਂ ਖੋਜ-ਪੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਨੋਡਾ ਤੋਂ ਆਏ ਗਲਪਕਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਾਰਥਕ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਉਭਾਰਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਾਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਅਹਿਮ ਪੁਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਨਦੀਪ ਗੌਰਾ ਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੂਤ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ।

ਕੇਵਲ ਭੁੱਲਾ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹੇ।ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਰ-ਪੂਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਸੰਧੂ ਵਰਿਮਾਣਵੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਵਤੇਜ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰਪੀਤ ਘਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾ. ਕੇਵਲ ਭੁੱਲਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕਾਰਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹੋਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰਨ ਪਾਏ ਉਹ ਅਜੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਰਾਵਲਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ-ਐੱਸ ਵੀ ਘਾਟੇ, ਪੀ ਜੀ ਸੋਸ਼ੀ, ਅਜੇਏ ਘੋਸ਼, ਸੀ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲ ਰਾਜਿਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਭਾਗ-1 ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਐਮ ਐਸ ਭਾਣੀਆ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 23 ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਕੱਲ ਪਲ ਭਰ ਖੜੋਣ ਲਈ ਲੋਕ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ।ਇਹਨਾਂ ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰਨ ਪਾਏ ਉਹ ਅਜੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਰਾਵਲਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ-ਐੱਸ ਵੀ ਘਾਟੇ, ਪੀ ਜੀ ਸੋਸ਼ੀ, ਅਜੇਏ ਘੋਸ਼, ਸੀ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ

ਸਾਲਾਨਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ 2 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ

ਬਰਨਾਲਾ : ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਲਾਕਾਰ ਸੰਸਮ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ‘ਕਲਾਕਾਰ ਸਾਹਿਤਕ’ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਤੇ ਮਾਲਵਾ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 76ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਇਥੇ ਕਲਾਕਾਰ ਭਵਨ, ਪੱਤੀ ਰੋਡ ਵਿਖੇ 2 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਇਰਾ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਨੂੰ ਬਾਈਵਾਂ ਤੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਲੇਖਕ ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਤੇਜਵੀ ਕਰਨਲ ਨਰੇਣ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਲਾਕਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਚਿੰਤਕ ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਕੜਾ ਨੂੰ ਅਠਾਰਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਕੇ.ਕੇ. ਰੰਤੂ ਨੂੰ ਉਨੀਵਾਂ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਨਿਸ਼ਾਸਨ ਸੇਵਾ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਿ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਨਮਾਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਤੇ ਆਲੋਚਕ ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਨਿਰਵਿਘਨ 150ਵਾਂ ਅੰਕ ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੰਚੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹਿਮਾਨ ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਫ਼ਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਹੋਣਗੇ।

ਸਰਗਰਮੀਆਂ/ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ

ਬਾਲ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਏਕਮ’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਸੰਗਰੂਰ-ਮਾਲਵਾ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕ ਭਵਨ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਗ਼ਜ਼ਲਕਾਰ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਅਸ਼ਰਫ਼ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਿਰਮੌਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਮੀਤ ਖਟੜਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀਆਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਅਸ਼ਰਫ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੀਆ ਸਾਹਿਤਕ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਉੱਘੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਨੂਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਦੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਏਕਮ’ ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਬਲਦਿਆਂ ਡਾ. ਮੀਤ ਖਟੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲੁਆਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਅਤੇ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਵਿਤਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਟੇ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ।

ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਣੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ’ ਰਿਲੀਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲ ਰਾਜਿਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਭਾਗ-1 ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਐਮ ਐਸ ਭਾਣੀਆ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 23 ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਕੱਲ ਪਲ ਭਰ ਖੜੋਣ ਲਈ ਲੋਕ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ।ਇਹਨਾਂ ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰਨ ਪਾਏ ਉਹ ਅਜੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਰਾਵਲਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ-ਐੱਸ ਵੀ ਘਾਟੇ, ਪੀ ਜੀ ਸੋਸ਼ੀ, ਅਜੇਏ ਘੋਸ਼, ਸੀ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ : ਅਦਭੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਮੰਚ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਕ ਹਾਇਕੂ ਸਮਾਰੋਹ ਸਥਾਨਕ ਸਿਟੀ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਦਵਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ।ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਤੌਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਨਿਤਨੇਮ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਸ਼ੁਭੇਤਿ ਹੋਏ।ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਰਿਲੀਜ਼

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ‘ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ‘ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸ਼ਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਟਿਵਾਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਮੁੱਢਲੀ (ਰਜਿ.) ਐਥਸਫੋਰਡ ਦੇ ਸਕਰਗੇਜ਼ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦਾਨਿਸ਼ਕਰ ਸਨ।ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮੱਧ ਯੁਗੀ ਸੰਕਲਪਾਂ ਸਮੇਤ ਗਿਆਰਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ।ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ, ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਜਾ,

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ‘ਚੋਂ

ਲੱਭੇ ਕੌਣ ਏ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲਾ...
28 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਨਵਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ‘ਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿਆਸਾਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ‘ਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੀਡਰ ਤਾਂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦਾ ਝੂਠਾ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਸੁਮਨੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੱਧਧਾਰ ਵਿੱਚ ਰਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸ਼ੋਅ ਵਿਖਾ ਕੇ ਹੱਥ ਪੁੱਥ ਗਏ।ਖੇਰ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭੇਗੂ ਨੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਇਕ ਕਿਹਾ ਹੈ।ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ ਨੇ ਰਸਪਤਾਲਾ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਦਾ ਭਾਵਪੂਰਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਟੀਵਨ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਕਿੰਗ ਬਾਰੇ ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੜ੍ਹਿਆ।ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਗਿਆਨੀ ਆਪਹਿਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਖੋਜੀ ਬਣਿਆ। ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਨ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਲਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਦੀ ਪਿੱਛੋਂ ਅੰਤਰ ਦਾ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਤੇ ਰਿਹਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਲਾਮੀ ਜਿਹਾ ਅਹਿਸਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ।ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ

ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਸਮਰਥਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ।ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਕਲਾ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਬੇੜਾ ਭੋਭ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਜੋਗੇ ਰਹਿ ਗਏ।ਵੱਡੀਆ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹਨ।ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਧਿਆ ਹੈ।ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾਨਾ ਬੰਦੇ ਵੱਢ ਚਲਾਏ ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ, ਹੁਰੀਕਾ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਥਾਹੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੜ੍ਹੇ ਚੰਗੇ ਲੱਗੇ।ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਨਿਵਲਕਾਰ ਹਰਪਿੰਦਰ ਰਾਣਾ ਦਾ ਰੂਬਰੂ ਕਰਾ ਕੇ ਚੰਗੀ ਫਿਰਤ ਪਾਈ ਹੈ ਡਾ. ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਰੂਬਰੂ ਲਈ ਮੁਬਾਰਕ।

- ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਆਉਂਦੇ ਐਤਵਾਰਤਾ ‘ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਤੇ ਬਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸਨਮਾਨੀ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਸਤਾਰਾ : ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਅੰਡੇਮਾਨ ਟਾਪੂ, ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਗ਼ਦਰੀ : ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ‘ਜੀਵਨ ਮਦਿਰਾ’ : ਚਾਰਲਸ ਗੁਰਹਾਸ (ਫੋਕਸ) ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਢੀਂਗਰਾ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ

ਕਿ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਡਮੁੱਲੇ ਸਾਹਿਤਕ

ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲੁਆਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਅਤੇ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਵਿਤਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਟੇ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲ ਰਾਜਿਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਭਾਗ-1 ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਐਮ ਐਸ ਭਾਣੀਆ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 23 ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਕੱਲ ਪਲ ਭਰ ਖੜੋਣ ਲਈ ਲੋਕ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ।ਇਹਨਾਂ ਸੰਗਰਾਮੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰਨ ਪਾਏ ਉਹ ਅਜੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਰਾਵਲਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ-ਐੱਸ ਵੀ ਘਾਟੇ, ਪੀ ਜੀ ਸੋਸ਼ੀ, ਅਜੇਏ ਘੋਸ਼, ਸੀ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲ ਰਾਜਿਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਭਾਗ-1 ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਐਮ ਐਸ ਭਾਣੀਆ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 23 ਸੰਗ

ਮਾਂ

ਜੱਗੂ ਦੀ ਮਾਂ ਮੀਤੋ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁੱਤਰ ਸੋਨਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲ ਵੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਉੱਕਾ ਹੀ ਵਿਸਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾਂਦੀ। ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂਅ ‘ਜਗਤਪੀਤ’ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰੇ, ਪੁੱਤੂ ਮੀਤੋ ਨੇ ਪੂਰਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਤੇ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ‘ਜੱਗੂ’ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੱਗੂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾ ਵੀ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟਾ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿੰਦੀ, ਨਜ਼ਰ ਲੱਗਣ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਕਾਲੇ ਸੁਰਮੇ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਮਨ ‘ਚੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁਲਾਉਂਦੀ।

ਹੁਣ ਜੱਗੂ ਭਾਵੇਂ ਸਾਢੇ ਕੁ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੁੱਤੂ ਮੀਤੋ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁੱਛੜੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਤਾਰਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ‘ਧਿਥ ਕਰਦਾ ਰੱਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੀਤੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਛੜ ਚੁੱਕ ਕੇਠੋਂ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਲੱਗੀਆ ਦੇ–ਦੇ ਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ–

‘ਸੁਣ–ਸੁਣ ਵੇ ਕਾਲਿਆ ਕਾਵਾਂ, ਤੇਰੇ ਪੈਰੀਂ ਮੱਜੇ ਪਾਵਾਂ, ਤੇਰੀ ਸੋਨੇ ਚੁੰਝ ਮਝਾਵਾਂ, ਕੁੱਟ ਘਿਉ ਦੀ ਚੂਹੀ ਖਿਲਾਵਾਂ’, ਜੇ ਮੇਰੀ ਮੰਮੀ ਆਉਦੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਜੱਗੂ ਦੀ ਨਾਨੀ ਆਉਦੀ ਹੋਵੇ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦਾ ਦਰਸ ਕਰਾਏ, ਸਾਡੇ ਠੰਢ ਕਲਜੇ ਪਾ ਦੇ’ ਆਦਿ। ਮਾਂ ਦੇ ਏਦਾਂ ਆਪਦਿਆਂ–ਸਾਖਦਿਆਂ ਜੱਗੂ ਕਦੇ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕਦੇ ਗੁੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੀਤੋ ਜੱਗੂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਛੱਡ ਕੇ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗਿਸ਼ਤੋਦਾਰੀ ‘ਚ ਭੇਗ ‘ਤੇ ਜਦੋਂ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਦਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਹੀਕਲ ਰਸਤੇ ‘ਚ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਕੀ ਅੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸੌਣਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਮੀਤੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੌਣ ਕਾਰਨ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਹੀ ਸਦਾ–ਸਦਾ ਲਈ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਈ। ਮੀਤੋ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਰਸਮਾਂ ਸਮੇਂ ਜੱਗੂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਕਾ ਧਰਵਾਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤੇਰੀ ਮੰਮੀ ਨਾਨਕੇ ਗਈ ਹੋਈ ਐ।

ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਮੀਤੋ ਦੇ ਵੱਲ ਚੂਹੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ‘ਚ ਸੱਭਰ ਵਿਛਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਦੇਖ ਜੱਗੂ ਸਹਿਮਿਆ–ਸਹਿਮਿਆ ਚੁੱਪਚਾਪ ਮੂੰਹ ਲਟਕਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਵਿਹੜੇ ‘ਚ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖੋਂ ‘ਚੋਂ ਹੰਝੂ ਛਲਕਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਰਗਾਂ ‘ਚ ਖੂਨ ਸੁੱਕਣ ਲੱਗਾ। ਤਦ ਉਹ ਹੌਲੀ ਕੁ ਦੇਣੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖ ਜਿਹੀ ਬਚਾ ਕੇ ਪੱਕੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੇਠੋਂ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ‘ਚ ਬੈਠੀਆਂ ਅੰਗਤਾਂ ‘ਚੋਂ ਮੀਤੋ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ, ਪੁੱਤੂ ਕੇਠੇ ਦਾ ਜੰਗਲਾ ਉੱਚਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਕੇਠੋਂ ‘ਤੇ ਪਏ ਕੰਡਿਆਲੀ ਬੋਹਰ ਵਾਲੇ ਗਮਲੇ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਕੇ ਜੰਗਲੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਗਮਲੇ ਉੱਪਰ ਖੜ ਜੰਗਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੋ ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੁੱਤੂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨੱਗੇ ਹੱਥਾਂ–ਪੈਰਾਂ ‘ਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਬੋਹਰ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਕੰਡੇ ਵੀ ਪ੍ਰੇਦੇ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ‘ਚ ਸੱਭਰ ‘ਤੇ

ਬੈਠੀਆਂ ਅੰਗਤਾਂ ‘ਚੋਂ ‘ਮੀਤੋ’ ਮਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਟੱਲਿਆ ਤਾਂ ਮਾਂ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਈ ਤੇ ਫੇਰ ਜੱਗੂ ਮੀਤੋ ਵਾਂਗ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਦੇਣ–

‘ਸੁਣ–ਸੁਣ ਵੇ ਕਾਲਿਆ ਕਾਵਾਂ, ਤੇਰੇ ਪੈਰੀਂ ਮੱਜੇ ਪਾਵਾਂ, ਤੇਰੀ ਸੋਨੇ ਚੁੰਝ ਮਝਾਵਾਂ, ਕੁੱਟ ਘਿਉ ਦੀ ਚੂਹੀ ਖਿਲਾਵਾਂ’, ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦਾ ਦਰਸ ਕਰਾਏ, ਸਾਡੇ ਠੰਢ ਕਲਜੇ ਪਾ ਦੇ।’

ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਦੋ–ਚਾਰ ਵਾਰ ਇੰਝ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਸੱਭਰ ‘ਤੇ ਬੈਠੀ ਇੱਕ ਅੰਗਤ ਦੇ ਬੋਲ ਕੰਨੀਂ ਪਏ, ਬੂਹ ਨੀਂ, ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂ, ਮੁੰਡਾ ਕੇਠੋਂ ‘ਤੇ..

ਤਿੰਨ–ਚਾਰ ਜਣੀਆਂ ਭੱਜ ਕੇਠੋਂ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਕੰਡਿਆਲੀ ਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਜੱਗੂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ, 10–15 ਅੰਗਤਾਂ ਨੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਨਾਲ ਹੌਲੀ–ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਜੱਗੂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ–ਪੈਰਾਂ ‘ਚ ਸੋਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਚੂੜੇ ਹੋਏ ਤਿੱਖੇ ਕੰਡੇ ਕੱਢਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹੱਥਾਂ–ਪੈਰਾਂ ‘ਚ ਵੱਜਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਸਮੇਂ ਜੱਗੂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸੀਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਿਕਲੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਗਤਾਂ ਤਾਂ ਕੰਡੇ ਕੱਢਣ ‘ਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਪੁੱਤੂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟੀ ਪਏ ਜੱਗੂ ਦੇ ਹਿਲਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੇ ਸਨ, ‘ਸੁਣ–ਸੁਣ ਵੇ ਕਾਲਿਆ ਕਾਵਾਂ’।

ਸਾਰੇ ਕੰਡੇ ਕੱਢਣ ਉਪਰੰਤ ਅੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਪੁੱਤ ਤੇਰੇ ਹੁਣ ਕਿੱਥੇ ਪੀੜ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਜੱਗੂ ਨੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਕਲਜੇ ‘ਤੇ ਹੱਥ ਲਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ, ਤਾਂ ਦੋ–ਤਿੰਨ ਜਣੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਕਲਜੇ ਨੂੰ ਟੋਟਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਬੋਲ ਪਈਆਂ, ਭਾਈ ਜਲਦੀ–ਜਲਦੀ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਇਹਦੇ ਕਲਜੇ ‘ਚ ਕੰਡਾ ਉਪਰੋਂ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਕਿਤੇ ਅੰਦਰ ਡੁੱਪਾ ਨਾ ਚੜਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਕੁਝੇ ਭੈਣਾਂ, ਲਿਆਉ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾਵੇ, ਜੁਆਕ ਨੂੰ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ–ਬੂਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹਦੇ ਕੰਡਾ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਲਜੇ ‘ਚ ਘਿਸਰ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਬਲਦੇ ਨੇ, ਵਿਚਾਰੇ ਦੇ ਉਮਰ ਭਰ ਦਾ ਸੱਲ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਜੱਗੂ ਦੇ ਕੰਨੀਂ ਨਾਨੀ ਦੇ ਬੋਲ ਪਏ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਨੀ ਮਾਂ, ਨਾਨੀ ਮਾਂ ਮੰਮੀ ਕਿੱਥੇ ਐ ? ਆਖ ਡਡਿਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜ ਗਿਆ।

ਅਰਬੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ

ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ 5 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਰਾਬ ਰਾਹੀਂ ਡਕਾਰ ਕੇ ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਜਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਸਕਾਰ ਤੋਂ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਜਦ ਸਭ ਸ਼ੇਕ ਸਨਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਚੁਗ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ‘ਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੋਠੀ ਮੂਹਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਇੱਕ ਮਾਚੜ੍ਹ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ— ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮਰਨ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਐਨਾ ਹੀ ਪਿਆਰ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਰਸੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹਦੀ ਅਰਲੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਅਰਬੀ ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ?

ਭਾਅ ਜੀ, ਗੱਲ ਇਹ ਐ ਕਿ ਆਰ ਮੇਰੀ ਕੋਠੀ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ‘ਚ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ। ਹੋਅ ਸਹਿਯੋਗ, ਇਹਨਾਂ ਤਾਂ ਘਰ–ਬਾਰ ਸ਼ਰਾਬ ਮੂੰਹੀ ਫੂਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਿਰਧ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਤੇਨੂੰ ਇਦਰਾ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹੋ ?

ਦਰਅਸਲ ਭਾਅ ਜੀ, ਗੱਲ ਇਹ ਐ ਕਿ ਇਹ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਪੈਟੀਆਂ ਨੂੰ ਡਕਾਰ ਕੇ ਖ਼ਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇੱਕ ਖ਼ਾਲੀ ਪਏ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਖ਼ਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਮੁਥੜ ‘ਚ ਚੁੱਕ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਅੱਗ ਕਬਾੜੀਏ ਨੂੰ

ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਹੋਂਡ ਬੈਗ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ.. ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ.. ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ..., ਪੁੱਤਰ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ..., ਰਾਤੀ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਵਜੇ ਸਵਾਸ ਪੂਰੇ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਤੇਰੇ ਬਾਪੂ ਜੀ..! ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਭਰ ‘ਤੇ ਬੈਠਣ ਸਾਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਛੋਟੀ ਨੂੰਹ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ।

ਤਾਇਆ ਜੀ, ਰਾਤੀ ਗਿਆਰਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਅਚਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਉਲਟੀ ਜਿਹੀ ਆਈ, ਜਦ ਮੈਂ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਖੜਾਕ ਸੁਣ ਕੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਬਾਪੂ ਜੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਭੱਜ ਕੇ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਾਂਦੀ ਨੂੰ ਮੂਧੇ ਮੂੰਹ ਡਿੱਗੇ ਪਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਿਹੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬੱਸ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਪੁੱਤਰ ਮਾਂ ਤੋਂ ਏਸ ਗੱਲੋਂ ਹੋਰਨਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆੱਲ੍ਹ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਔਖਾਂ ਦੇ ਚੱਕੱਔਪ ਲਈ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਕੋਲ ਗਏ ਸਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੈੱਕਅੱਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਕ ਲਗਾਉਣ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਨਕ ਨੰਬਰ ਲਿਖ ਕੇ ਪਰਚੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿਲ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਪੜਕਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾ ਤੁਰੰਤ ਹਾਹਟ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਚੈੱਕਅੱਪ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਡਾ. ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਾਹਟ ਦੀ ਈਕੋ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪਰਚੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਚ ਇੱਕਦਮ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ–ਨਾਲ ਹੀ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਪਰੰਤ ਅਸੀਂ ਹੱਸਦੇ–ਹੱਸਦੇ ਇਕੱਠੇ ਪਿੰਡ ਆਏ ਹਾਂ, ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਵਿੱਲ–ਮੱਠ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਂ ਭਾਈ, ਮੈਨੂੰ ਏਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਣ ਹੋ ਕਿ ਏਸ ਟੱਬਰ ‘ਚੋਂ ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੀ ਕੁੜੀ ਏਂ, ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਵੀ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਸਿਰ੍ਹਾਣੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਐਂ..., ਬਾਕੀ ਵੇਖ ਕਿਵੇਂ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਦੂਰ ਘੁੰਮਦੇ–ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਪਿਰ ਮਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪੁੱਤ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੱਸਿਕ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੁੱਤੇਪਾਣੀ ਕੀਤੀ।

ਤਾਇਆ ਜੀ, ਬੱਸ ਆਰੀ ਗੱਲ ਐ..., ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਐਨਕ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਈਕੋ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਨਿੱਤ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੇਰੇ ਕੱਬੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੇਠ–ਜੇਠਾਣੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਪਰਚੀਆਂ ਵਾਲਾ ਹੋਂਡ ਬੈਗ ਬਾਪੂ ਜੀ ਤੋਂ ਫਟਾਫਟ ਖੋਹ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਲੀ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਵਗਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਉਹ ਲਟਲਟ ਕਰ ਕੇ ਸੜ ਗਿਆ।

ਹੋਅ...! ਉਹ ਹੋਂਡ ਬੈਗ ਸੜ ਗਿਆ...? ਤਾਂ ਤਾਇਆ ਜੀ, ਰਾਖ ਹੋ ਗਿਆ..., ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਤੋਂ ਏਹੀ ਗੱਲ ਸਹਾਰੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਦਿਲ ‘ਤੇ ਲਗਾ ਗਏ।

ਓਏ...ਉਹ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ...,ਤੁਸੀਂ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤ ਨਹੀਂ..., ਕਪੁੱਤ ਹੋ ਕਪੁੱਤ..., ਪਰ ਉਹਨੇ ਛੋਰ ਵੀ ਕੱਲ੍ਹ ਬੋਝੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹਨੂੰ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀ ਈ ਸੀ ਜੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿਸਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਈਕੋ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਥੋਡੇ ਪਿਓ ਨੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਕੇ ਥੋਡੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਪੱਕੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਹੋਂਡਾ ਤਾਇਆ ਜੀ..., ਪਰ ਤਾਇਆ ..., ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਹੁਣ ਹੋ ਕਿੱਥੋਂ..., ਕੀਹਦੇ ਕੋਲ ਐ...,? ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਪਏ।

ਕੱਜਰੋਂ...ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਉਸੇ ਹੋਂਡ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਸੀਹੀ ਜੀਹਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਅਤੇ ਈਕੋ ਵਾਲੀ ਪਰਚੀ ਸੀਹੀ..., ਜੀਹਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਕੇ ਸਵਾਹ..., ਐਨਾ ਆਖਦਿਆਂ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੱਚ ਭਰ ਆਇਆ ਤੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵੇਹਰਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਉਂਚੀ ਦੇਣੇ ਧਾਹ ਨਿਕਲ ਗਈ।

ਬੰਦ ਪਿੰਜਰਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਹਲਾ (ਮੁੱਖ) ਅਫਸਰ ਲੱਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਸਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਚ ਹੋਈ ਗਿੱਟ–ਮਿੱਟ ਦੌਰਾਨ ਨੇਤਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਉਪਰੰਤ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਖਧਰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮਾਣ–ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਨੇਤਾ ਜੀ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਲੱਬੀ ‘ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਵਿਹੜੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਉੱਠ ਕੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਤਾਕ ‘ਚ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਨੀ ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਅਵਾਜ਼ ਪਈ।

ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਖੀ ਲੱਗਣ ਦੇ ਚਾਅ ‘ਚ ਆਪਣੀ ਮਾਤ–ਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਭੁੱਲ ਜਾਵੀਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਹੋਇਗਾ। ਸੀਖਾਂ ‘ਚ ਬੰਦ ਹੋਣੇ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਨੇ, ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੀ ਕੁ ਲੰਮੇਰੀ ਉਮਰ ਐ, ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਂ–ਪਿਰ, ਬਾਲ–ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁੱਧ–ਬੁੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿੱਥੇ ਦਿਨ–ਕਾਦੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਚੰਦਰੇ ਵਿਛੜੇ ਨੇ ਸਾਹ ਸੂਤ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਨੇ, ਆਖਰ ਕਸੂਰ ਵੀ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇਤਾ ਜੀ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਮੈਂ ਚੂਹੀ ਦੇ ਲਾਲਚ ‘ਚ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੁਣ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੱਕ ਭੁਗਤਦਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਹੁਣ ਭੁੱਖ–ਪਿਆਸ ਲੱਗਣ ‘ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿੱਛੋ ਭਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਐ।

ਹੋਰਾਨ–ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਕੋਨੀ ਪੈਂਦਿਆਂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਲੱਬੀ ਦੀ ਛੱਤ ਵੱਲ ਇੱਕ ਗੁੱਠੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਘੁੰਮਾਈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਲਾਹ ਇੱਕ ਲਹੌ ਦੇ ਪਿੰਜਰੇ ‘ਚ ਬੰਦ ਤੋਤੇ ਵੱਲੋਂ ਮੱਠੀ–ਮੱਠੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਓਵਰਡੋਜ਼

ਬਿਦਰੇ ਦੀ ਸੱਜ ਵਿਆਹੀ ਪੜ੍ਹੀ–ਲਿਖੀ ਨੂੰਹ ‘ਨਿੱਮੇ’ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਰੂਹੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੀ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ‘ਰਾਜੂ’ ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਹ ਏਸ ਗੱਲੋਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕੱਤਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਭੈਣ–ਭਰਾ ਛੋਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ, ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਗਿਸ਼ਤੋਦਾਰੀ ‘ਚੋਂ ਲਗਦੇ ਫੁੱਢੜ ਵਿਚਲੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਨੀ ਉਂਗਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਪਰਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਭਲਮਾਣ ਵਿਚ ਪਿ੍ਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਚਲ ਲਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰੂਹੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ‘ਬਿਦਰੇ’ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਫਿਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਲੌਤੇ ਨਸ਼ੌੜੀ ਪੁੱਤ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਪਟਾ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ ਅੰਦਰੋਂ–ਅੰਦਰੀ ਸੱਚ

ਸਫ਼ਾ 3 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ–ਗਿਣਤੀ ਵੇਟਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਕਾਂਗਸ ਦੇ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਜਿੱਤ ਗਏ।ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਟਾਰਗੇਟ ਅਮਨ–ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਸੀ। ਅਮਨ–ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਧ ਕਰ ਸਕੇ। ਦੂਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਹ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੱਸ ਮੁਹਾਰੀ ਹੋਈ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਨ–ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਲੱਗਭੱਗ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੇਰਾਂ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ‘ਤੇ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜੇ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕੱਦਰ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਤਣ ਪੱਤਣ ਨਾ ਲੱਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮੇਰਾਂ ‘ਤੇ ਲੱਗਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਵੀ ਮੇਰਾ ਨਮਾਇਆ ਕਿਵੇਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ? ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਜਿਸੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅੰਤਕਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ‘ਉਹ (ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ) ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਮਰ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਸਾਲ 1992 ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਵਾਦੀ ਦਾ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਜਾ ਸਕੇ? ਪ੍ਰ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ–ਪੂਰਵਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬੇਧਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਣੀ ਤਾਂ–ਪੱਖੀ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਕਿਹਾ, ‘ਹੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ, ਸੰਬੋਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਆਮਤ–ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿਆਂਗੇ’ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ।’ (ਪੰਨਾ 197)

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਕਾਰਕੁਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜਸੀ ਮਸਲਾ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਆਏ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਰਮ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਿਹੜਾ ਅਜਿੱਧੇ ਗੁਪ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਧੜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲਾ ਐਲਾਨਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਚੱਲੇ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਤੇ ਹੌਲੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਅਮਨ–ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਹੋਈ। ਐਸਾ ਕਿਹੜਾ ਜਾਦੂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਕੋਲ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮਨ–ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਤੁਰ ਪਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਲੇਖਕ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਦਾ,

‘ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਧਮਕੀ ਦਿਵਾਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।’

ਇਸ ਕਤਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ ਲੇਖਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੀਮਾਹ ਰਾਓ ਅਤੇ ਗੁਰਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਪਾਇਲਟ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ‘ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਸਾ ਕੱਲਿਆ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਜੋ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕੁਝਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਪਿਰ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਮੰਦੇਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਕੜੀ ਕੁਹਮਤੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਰੁੱਖੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਵੀ ਲੇਖਕ ਇਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 7 ਅਈ ਪੀ ਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਕੰਵਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੀਤਲ ਦਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਰਥਿੰਦਰ ਰਾਮ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਛੋਟੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਸਿਆਹੀ ਦੀ ਦਵਾਤ ਤੇ ਸਰਕਾਰ

ਫ਼ਰਤਾਰਾ

ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਮੰਡ

ਪੰਜਾਹ–ਪਚਵੰਜਾ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੀ ਤੀਜੀ ‘ਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਬਦੇਬੇ ਆਏ ਨਾਨੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਿਆ, ‘ਨਾਨਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ (ਸਿਆਹੀ) ਸ਼ਾਮੀ ਦੀ ਦਵੈਤ ਲੈ ਕੇ ਦਿਉ ?’ ਨਾਨਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਜਿੰਦ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ਉੱਝ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਪਈ ਇਹ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ।

‘ਪੁੱਤ ਲੈ ਦਿਉ ਤੇਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸ਼ੇਹਰ ਜਾਮਾਂਗੇ।’

ਫਿਰ ਮੈਂ ਨਾਨੇ ਨਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਸਿਆਹੀ ਦੀ ਭਰੀ ਦਵਾਤ ਨਾਨੇ ਨੇ ਲੈ ਦਿੱਤੀ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਸਿਆਹੀ ਦਾ ਚਾਅ ਸਾਂਭਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਬਿੱਤੂ ਤੇ ਕਦੇ ਕਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦਵਾਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਫਿਰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਇਸ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਸਕੂਨ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਡੋਕਾ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਲੰਘ ਗਏ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਗਈਆਂ, ਕਈ ਆਈਆਂ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ। ਭੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ, ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ, ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ,

ਸਫ਼ਾ 3 ਦੀ ਬਾਕੀ

